

Slovenija

ANTON
MARTIN
SLOMŠEK

"Materin
jezik je najdražja
dota, ki smo jo do-
bili od svojih star-
šev. Skrbno smo
ga dolžni ohrá-
niti,

olepšati in
svojim mlajšim
zapustiti. Človeški
jezik je talent, ki nam
ga je izročil Gospod
nebes in zemlje, da
bi z njim kupčevali
in napravili veliko
dobička . . ."

1800 –
1862.

THOUGHTS
LETO – YEAR 39

NOVEMBER
1990

misli

Naslovna slika: Spomenik na grobovih naše melbournske skupnosti. Pokopališče Keilor.

+ + +

ZOPET sem delal račune brez krčmara in ob oktobrski izdaji MISLI veselo živil gal v prepričanju, da bo novembrska številka pravočasno med bralcji. Pa me je menda ravno obisk naših grobov v Keiloru tako zdelal, da sem spet obležal in izgubil deset dni. "Zdravje je prvo," sem slišal stokrat in moral sem pritrdirti ter ubogati zdravnika . . .

Slika spomenika na platnicah je z naših skupnih grobov na keilorskem pokopališču. Dekle v narodni noši pod granitnim križem predstavlja našo rodno domovino, lahko pa tudi drago osebo:mater, ženo, dekle... Ko sem začel pokopavati rojake brez svojcev, mi ga je za skupne grobove izdelal hrvaški kipar Vlado Dorič. Vlit iz brona žal ni dolgo krasil grobov: ukradli so ga, razbili in prodali za težo brona. Pred nekaj leti se je Zidarjevemu Bernardu v Tralgonu posrečilo napraviti po originalu kalup ter viliti novega – cementnega. Je bolj preprost, a tudi lepo deluje. Pa je bil že ta poškodovan ter ga je Bernard popravil.

Je pač november, zato sem se z mislimi ustavil med grobovi. Mrtvih med nami je vedno več. Samo na keilorskem pokopališču je že nad petsto slovenskih grobov. Tudi naročniki MISLI umirajo. Mnogokrat ni nikogar več v družini, ki bi nadaljeval prejemanje lista. Ko dobim angleško pismo z naročilom: Ustavite list, ker ga ne znamo brati!" mi je žal iz dveh razlogov: ker sem izgubil naročnika in ker mladina ne zna več slovensko . . . – Katera žalost je večja? Vsekakor druga.

– Urednik in upravnik

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. – Ustanovljen (Established) leta 1952. – Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. – Izdajajo slovenski frančiškanji v Avstraliji. – Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 – Tel. (03) 853 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 – Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8. –, izven Avstralije (Overseas) \$ 16. –; letalsko s posebnim dogovorom. – Naročnina se plačuje vnaprej. – Poverjenštvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. – Rokopisov ne vračamo. – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. – Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. – Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 – Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I.) je dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. Izdal Slovenian Research Center of America – Cena 12.– dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.– dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjizice z audio - kaseto vred 6.– dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. Komac - Škrilj – Cena 12.– dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE Knjiga esejev Dr. Marka Kremarja (Argentina) o preosnovi družbe. Cena 10.– dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. Cena vsem trem delom skupaj 12.– dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsegno delo dr. J. Kolariča, podprtlo s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.– dolarjev. (Posamezne knjige: 7.–, 9.– in zadnja 28.– dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. – Odlična studija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. Cena 13.– dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.– dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO Izjave prič o teharskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.– dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. Cena 2.– dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.- dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.- dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Bilkviča na 708 straneh je izšel v Argentini. Cena broširani knjigi je 15.– dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA – Avtobiografska razmisljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini. Cena 13.– dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE – Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. Cena 10.– dolarjev.

**božje
misli**
 in
 človeške

Leto
 39
 Št.
 11

NOVEMBER 1990

VSEBINA:

- Kdor vame veruje . . .
  - Po e. — stran 257
- Grobovi na tujem — pesem
  - Limbarski 1949 — stran 258
- Visoki obisk — Ministerdr. Janez Dular med nami — stran 259
- Ko voda podivja . . . — stran 260
- Sam — pesem
  - Simon Gregorčič — stran 261
- Matica naših pokojnih
  - 1989 — 1990 — stran 262
- Vsesvetnica — črtica
  - Karel Mauser — stran 264
- Vernost v Sloveniji narašča
  - Rudolf Smersu /Duh. živ./ — stran 265
- Sveča na grobu — črtica
  - Ivan Lapuh — stran 267
- Središče svetih Cirila in Metoda v Melbournu
  - P. Bazilij — stran 268
- Izpod Triglava — stran 270
- Slomšek nam govorí . . .
  - novembrske misli — stran 272
- Središče svetega Rafaela, Sydney
  - P. Valerjan — stran 274
- Premakljivi svečnik — roman
  - Lojze Kozar — stran 277
- Naše nabirke — stran 277
- Vabilo rojakom po svetu
  - iz v Družini — stran 278
- Grobovi — F. Sodja — stran 280
- Središče svete Družine, Adelaide
  - P. Janez — stran 281
- Z vseh vetrov — stran 282
- Kotiček mladih — stran 284
- Križem avstralske Slovenije — stran 285
- Resnica je kislá kot cviček — pa se le nasmejemo . . . — stran 288

KDOR VAME VERUJE...

NOVEMBER. H grobovom hitimo, med križe in spomenike z imeni naših rajnih blagega spomina. In sveče prižigamo na gomilah, z venci in šopki rož jih krasimo.

Pri vsem tem pa slednjega, ki romana h grobovom, prešinja neizprosna misel o ljudeh, ki smo jih poznavali in jih ni več med nami, pa o tistih, ki bodo šli kmalu za njimi. Slednjega pa zagrne tudi osrečujoča misel, da zanj čas še ni dozorel: še je na svetu, še lahko obiskuje grobove pokojnih, s katerimi je toliko let delil izposojeni čas . . .

Da, ta hip smo še tu, čeprav včasih kot ladje brez jader, a nikakor tako majhni, neznatni, da bi nas dobri Bog ne spoznal za sposobne premagati najhujše nesmisle in tudi skrajno trpljenje, če se nam stavi na pot. Spremlja nas stiska, negotovost, tesnoba, izprijenost, otopelost, nenasitnost, mrtve iluzije, izjalovljene izkušnje, brezcilnost . . . na koncu pa smrt in grob. Med odtenki življenja je tako malo drobcev sreče in zadovoljstva: vse lepo je tako hipno, tako minljivo, kakor utrnek, ki zasveti in ugasne.

A če po smrti ne živimo več? Mar ne žutimo tedaj strah, plahutanje smrti, ki tako mrzlo zareže v naše kosti? Veter raznaša tedaj govorico iz ust pomračnikov — in teh je toliko po svetu — da se v temnih nočeh odpirajo grobovi, izza težke plasti zemlje ali izza svinčenih pokrovov pa oživijo okostja, da bi se sredi noči nadihala svežega zraka . . . Otožnost nas prevzema, radi bi jo nadomestili s pogumom in zavestjo, da je življenje po smrti nekaj več kot strah vzbujajoče zgodbe človekove domišljije. Dvom nas razjeda, smiseln bi bilo živeti v gotovosti. Obup bi radi nadomestili z upanjem, nezupljivost z vero in življenjska nepravilna sklepanja s hladno gotovostjo.

Vsi bomo enkrat vendarle prišli tja, kamor nas zdaj vodi praznik "vseh svetih". Za to naše kratko življenje na svetu enako mrtvi, možje in žene, berači iz uboštva in berači iz preobilnosti vsega, nošeni iz utvar mladosti ali starostnih izkušenj, z maskami napuha in s skromnostjo ponižanih, genialni in nori, pregrešni in krepostni . . .

Z glasom vesolja bi rad v teh novembarskih dneh rotil občane našega planeta: Ne zanikujte neumrljivosti duše, verujte, da se z leti odpisujemo za vse drugačne dimenzije kot so te zemske. Slutiti jih more le srce, ki ljubi v neskaljeni čistosti.

VSE MINE, LE BOG OSTANE, je dejal sv. Frančišek Saleški, IN TISTO, KAR SMO STORILI IN PRETRPELI IZ LJUBEZNI DO NJEGA – Zelo mračne misli, ki jemljejo pogum, bodo rekli nekateri mladi ljudje. Nasprotno: to so svetle misli, polne dinamike, ki me vodijo k bistvenemu in mi prihranajo neštetičnih neumnih korakov, razočaranj in trpljenja. Kaj pomagajo polne roke, ko pa je končno vse odvzeto ...

— Bog! Ustvaril si nas, predober v neskončnosti svojega razuma in srca, da bi nas po našem zemeljskem življenju in zemeljski smrti sprejel v svoje naročje. Vse življenje smo peli hvalnice v twojo slavo, twojo neizmerno dobroto smo odkrivali v vseh stvareh vesolja, twojega Duha smo spoznavali v opoju ljubezni, ki se je dvigal iz čistega srca, iz oči in ustec otrok, ki so se šele razpirali poljubom življenjske zarje. Stori, nebo, da bomo deležni praznika na večnih obalah ljubezni in dobre Tistega, ki nam je razodel Besedo in jo z življenjem potrdil: JAZ SEM VŠTAJENJE IN ŽIVLJENJE, KDOR VAME VERUJE, BO ŽIVEL VEKOMAJ!

Po e.

**Grobovi
naše
melbournske
skupnosti
na keilorskem
pokopališču**

Moja pot se vije v dalje
preko morja med Slovence:
na grobove grem prižigat
lučke in polagat vence.

Nesem srečna jim voščila,
skromni dar za godovanje,
danes, ko vsa domovina
z mano vroče moli zanje.

K bratom v Združene države
odhiteli so spomini.
Blaga srca tam trohnijo –
mir vam v novi domovini!

/Slovencem
– umrlim v emigraciji/

Grobovi na tujem

Misli romajo v daljavo,
v Argentino, tja med palme;
na grobovih so obstale,
zatopljene v žalne psalme.

Kakor grob molči samota
vse od Čila do Kanade.
Tudi tam že zemlja krije
naša srca – strte nade.

Po Avstraliji samevam
med neznanimi rodovi,
v bridki žalosti se sklanjam
nad slovenskimi grobovi.

Mrtvih god obhajam z vami,
dan, ki grob z življenjem veže.
O, kako ste daleč, daleč,
le molitev vas doseže!

LIMBARNSKI (1949)

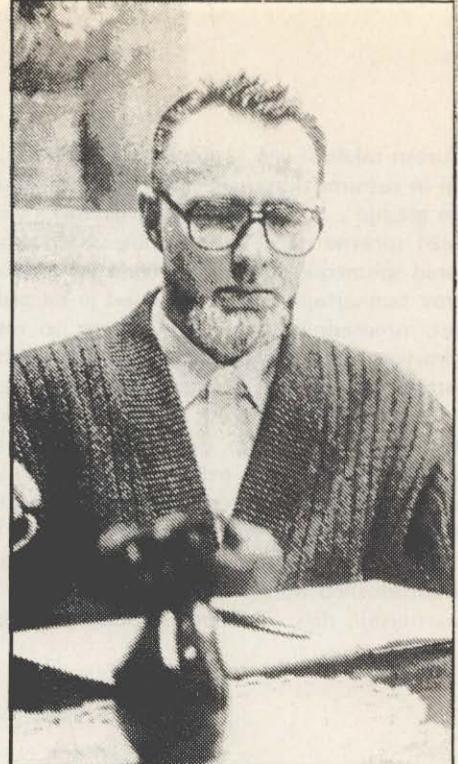
Visoki obisk

KO to pišem, je vsekakor pred nami zgodovinski dogodek za našo narodno skupnost pod Južnim križem: o b i s k d r. J a n e z a D u l a r j a , ministra za Slovence po svetu — prvi obisk člana slovenske demokratično izvoljene vlade po zlomu totalitarnega enopartijskega režima, ki je diktatorsko vladal dolgih 45 let. Če to ni vredno zapisa v našo kroniko, potem je vsaka kronika nepotretna in brez pomena.

Bojim se, da nekateri med nami res ne znajo presojati znamenja časov. Obtičali so v svoji miselnosti (ali nemiselnosti). Tako pomembni in toliko let željno pričakovani premik v rodni domovini je šel mimo njih: ali ga sploh niso sprejeli kot dejstvo, ali pa so od njega pričakovali nekaj nemogočega.

Na svojem letosnjem obisku domovine po dolgih 45 letih sem občutil na tisoč obrazih veselo olajšanje polstoletne môte: nekega strahu in pritiska je konec, nekega morečega občutka, da režim odloča tvojo usodo in kako velikega kosa kruha si vreden. Ob vrnitvi na peto celino pa me je naravnost pretresla brezbrižnost mnogih rojakov. Kot da ni nikomur mar, kako živijo v deželi pod Triglavom, kako poteka njih borba za prostor v demokratični Evropi. Celo društva so se pri nadčloveških naporih naroda doma za popolno svobodo umaknila v ozadje z nečastnim izgovorom, da "niso politična": pokazala so ozkost, naravnost boleče lokalnega značaja, ki skoraj ne vidi in ji vsaj na zunaj ni mar, kaj se dogaja že nekaj pedi od točilne mize klubskih prostorov . . . Čudno nerazumljivo. Kaj res ne znamo več ločiti svobode od tlačanstva, da koraka lastnega naroda na demokratično pot ne cenimo in ne podpremo? Kaj še prevladuje strah? Ali pa so vse to še vedno znaki polstoletne vzgoje, da imajo samo "pravoverni" pravico vmešavanja v narodne zadeve?

Preveč sem se razvnel in razpisal ter zašel na stranski tir. S člankom bi vendar rad izrekel iskreno dobrodošlico dr. Janezu Dularju, glavi novoustanovljenega ministrstva za izseljenstvo v novi slovenski vladi. Saj je ta kot demokratična vlada takoj začela vzpostavljati uradne stike s slovenskimi skupnostmi v zamejstvu in po svetu, tudi s političnimi emigrantmi, katere je dosedanji režim z Izseljensko matico vred ignoriral ali pa poskušal izrabljati v svoje neiskrene namene, ob

DR. JANEZ DULAR je bil rojen leta 1943 v Vavti vasi pri Novem mestu na Dolenjskem. Kot učitelj na osnovni šoli v Mirni peči je začel študirati slavistiko na ljubljanski univerzi in diplomiral. Nato je bil tri leta glavni lektor pri dnevniku Delo, pozneje pa asistent in docent na filozofski fakulteti ljubljanske univerze. Posebej se je posvečal študiju jezikovnega položaja Slovencev v zamejstvu in madžarske manjšine v Sloveniji. — Dr. Dular ne pripada nobeni stranki in je prišel v novo demokratično izvoljeno slovensko vlado kot neodvisni kandidat. Kot ministra brez listnice so ga zadolžili za vprašanja Slovencev po svetu in narodnih manjšin v Sloveniji. Tega ministrstva slovenska vlada doslej ni imela. Dr. Dularja čaka zgraditev celotnega dela in ureditev pravičnih odnosov do vseh rojakov po svetu, tudi politične emigracije. Kako bo popravljal dolgoletne hude napake Slovenske izseljenske matice in bil vsem rojakom v svetu enako naklonjen, bo pokazala bližnja bodočnost. V iskrenosti teh odnosov bo uspeh ali neuspeh novega ministrstva. Z naše strani: Obilo lepih uspehov!

neuspehu pa omenjal žaljivo in sovražno napadal.

Ravno v času, ko je bila v Kočevskem Rogu sprvana maša na množičnih grobovih po vojni pobitih, dne 8. julija, sta bila med clevelandskimi Slovenci v ZDA predsednik slovenske vlade prof. Lojze Peterle in zunanjji minister dr. Dimitrij Rupel. Dr. Janez Dular, minister za izseljence, pa je istočasno obiskal slovensko skupnost v Argentini. Minister se je v Buenos

Airesu udeležil več razgovorov s tamkajšnjimi voditevili in raznimi skupinami (morda si bral članek Mostove gradijo . . . na strani 170 avgustovih Misli), se udeležil spravne maše, položil venec s slovensko zastavo pred spomenik povojskim žrtvam ter obiskal več ustanov tamkajšnjih rojakov. Povsod je bil prisrčno sprejet, predsedniki slovenskih domov so mu razkazali prostore in predstavili življenje po domovih, šolski otroci in mladina so ga pozdravljali z deklamacijami in petjem. Kratek obisk visokega gosta je bil prvi in uspešni korak: nova slovenska demokratična vlada in ideoološko najbolj trdna emigrantska skupnost Slovenije v svetu sta si segli prijateljsko v roke in navezali normalne stike, ki jih vsa povojna leta ni bilo.

Zdaj pa imamo priliko izreči pristno slovensko dobrodošlico ministru dr. Janezu Dularju tudi mi na avstralskih tleh. Točnega sporeda teh nekaj dni viso-

kega obiska danes še nimam — razglašen bo preko slovenskih radijskih oddaj povsod, kjer se bo naš gost mudil. Na sydneyško letališče bo priletel v petek 23. novembra. Od tam bo obiskal Canberro in odšel verjetno še kam. V Melbournu ga bomo pričakali na letališču v soboto 1. decembra ob 10.15 dopoldne. Od nas bo odhajal v torek 4. decembra proti deželi pod Triglavom. S kakšnimi vtisi, pa zavisi od nas . . .

Dragi rojak, minister dr. Janez Dular, pozdravljen med nami! Veseli smo obiska, saj nam je v dokaz, da slovenske nove oblasti ne bodo delale izjem ter nas izseljence še delile po krivičnih merilih. Upamo in želimo, da bi se med nami počutil kot doma ter se vračal v domovino s prepričanjem, da tudi rojaki pod Južnim križem čutijo z rodno grudo in ji hočejo ostati zvesti.

KO VODA PODIVJA...

MENDA ni Slovenc v svetu, ki bi ne slišal o katastrofalni poplavi, ki je letos prav za Vse svete pokrila z vodo eno tretjino dežele pod Triglavom. Sicer je voda kmalu odtekla in reke so spet v svojih strugah, puštala pa je opustošenje, ki ga naša zgodovina zadnjih tri sto let ne pomni. "Dnevi so bili ena sama prestrašnost, bolečina, žalost, s polno mero negotovosti . . ." pravi poročilo v Družini. Najbolj prizadeta so širša območja Celja, Koroške, Gorenjske, Zasavja, Posavja, Cerkljanskega in Štajerske. Poplave in hudourne vode so zajele 37 občin, še posebej je prizadeto območje porečja Savinje, zlasti v zgornjem delu. Na najbolj prizadetem območju živi več kot 240.000 ljudi in mnogi od njih so danes brez strehe ter najpotrebnejšega za zimo, ki se s svojim mrazom že približuje. Po nepopolnih podatkih je bilo poplavljenih 2551 stanovanjskih objektov in poleg njih tudi 278 večjih in manjših industrijskih podjetij; 45 stanovanjskih in gospodarskih objektov je bilo v celoti ali delno porušenih. Voda je odnesla 41 pomembnejših mostov ter poplavila več tisoč hektarov kultiviranih zemljišč. Na mnogih mestih so hudourne vode izpodjedle in odpavile dele cest, ogromno je udonov, zasipov in nenosov. Sprožile so tudi veliko zemeljskih plazov, od

katerih se nekateri še premikajo in otežujejo zaščitne ter reševalne akcije. Največja plazina ob Savinji obsega okoli 1,300.000 kubičnih metrov zemlje. Skodo ocenjujejo na 9 milijard dinarjev, kar bi v našem denarju pomenilo vsoto enega bilijona in 200 milijonov avstralskih dolarjev.

Podatki so iz uradnega poročila in so točni, gosto pa ne popolni. Podoba dežele pod Triglavom je razdejanje, "da sodni dan ne more biti hujši". Zato se je letošnja zahvalna nedelja – 4. novembra – spremenila v dan udarniškega dela. Bila je sončna in res pripravna za začetek čiščenja posledic, ki seveda še dolgo ne bodo izginile, če bodo sploh. "Dolina Ljubnice je povsem predrugačena; lepo asfaltirana cesta je v zgornjem delu izginila, hudournik si je utiral novo strugo in odnašal vse, kar mu je bilo napot . . ." pravi eno poročil.

Dekan Jože Gračnar v Lučah je bil še na zahvalno nedeljo le telefonsko dosegljiv. "Obiskujem ljudi, poskušam jim vlti vsaj malo poguma. Toda panike je še vedno čez mero. Prenekateri, s katerim spregovorim, začne jokati. Danes so Luče obiskali s helikopterjem premier Lojze Peterle z ministrom Bavčarjem in Janšo. Pretreslo jih je to razdejanje in preplašenost ljudi,

Voda se je spet
umaknila v strugo,
ostalo pa je
hudo razdejanje,
ki ga je
težko opisati . . .

ki si sami ne morejo pomagati. – V cerkvi jih danes ni bilo veliko, kot tudi za Vse svete ne. Povabil sem jih danes: Drugod polagajo na daritveni oltar poljske pridelke, mi pa položimo na oltar svoje prečute noči, preplah, to našo razdejano zemljo, vrtove, poslopja, hiše, vso našo bolečino. Bog nas je preizkusil. Prepuštimo njemu sodbo . . .” je povedal po telefonu iz od ostalega sveta še vedno odrezanih Luč.

“Morebiti se v desetih letih ne izkopljemo iz razdejanja, v katero nas je pahnilo viharno vodovje. Količor bomo sami sebi prepričeni, prav gotovo ne. Toda pomoč je že začela prihajati v različnih oblikah,” je poročevalcu Družine povedal predsednik Krajevne skupnosti Ljubno. Da, pomoč že prihaja. Od rojakov doma, ki na srečo niso bili ali vsaj ne hudo prizadeti. Pa tudi iz zamejstva in zdomstva. Tudi avstralski Slovenci večjih naselbin so pričeli organizirano akcijo

– Slovenian Flood Appeal. V Melbournu je preko radija 3EA in 3ZZZ, s posebnim odborom iz predstavnikov raznih organizacij in co-ordinatorjem p. Nikom, akcija v pomoč poplavljencem imela nepričakovane uspehe. Ko pridejo podatki o akciji v Sydneju in drugod, bomo v prihodnji številki MISLI objavili končni uspeh naše avstralske nabirke. Denar bo poslan na nedavno ustanovljeno cerkveno dobrodelno organizacijo Slovensko karitas, ki nam bo poslala tudi točno poročilo, kako so bili darovi avstralskih Slovencev porabljeni.

Vsem dosedanjim darovalcem kjer koli v Avstraliji iskren Bog povrni, ostalim rojakom pa akcijo v pomoč prizadetim v poplavi toplo priporočam. Res pravi pregovor: Dvakrat da, kdor hitro da! A podpre ga lahko drugi, ki se glasi: Raje kasno kot nikoli!

*Gorje mu, ki v nesreči biva sam;
a srečen ni, kdor srečo uživa sam!
Imaš li, brate, mnogo od nebes,
od bratov ne odvračaj mi oče!
Duh plemeniti sam bo nosil boli,
a sreča užival sam ne bo nikoli.*

SAM

*Odpri srce, odpri roké,
otiraj bratovske solzé,
sirotam olajšuj gorjé.*

*Kedor pa srečo uživa sam,
naj še solzé preliva sam!*

SIMON GREGORČIČ

MATICA NAŠIH POKOJNIH

Od novembra 1989 do novembra 1990

Kratice pri krajih smrti: (S)-Sydney; (M)-Melbourne;
(A)-Adelaide; (P)-Perth; (G)-Geelong; (N)-Newcastle.

NADVESNIK JANEZ (IVAN)
r. 25.12.40 – Nova Šifta pri G.Gr.
+ 2.11.89 – Brighton (H), Tas.

HVALA JANKO
r. 8.5.09 – Bate pri Grgarju
+ 5.11.89 – RAH, Adelaide, SA

ROJKO FRANC
r. 20.4.14 – Sv. Trojica (Slov.Gor.)
+ 5.11.89 – RAH, Adelaide, SA

LAPUH JOŽE
r. ? – Gor.Pirošica(Cerkle ob K.)
+ 8.11.89 – Lakemba (S), NSW

VELIŠČEK PETER PAVEL
r. 29.6.47 – Šmartno (Gor.Brda)
+ 10.11.89 – blizu Sydneysa, NSW

BISA MARICA r. ?
r. 23.5.19 – Pasjek pri Ilirskej B.
+ 10.11.89 – Sandgate (B), Qld.

ROJC ROZALIJA r. Laznik
r. 31.10.09 – Sv.Jurij ob Taboru
+ 15.11.89 – ? (A), SA

JEŠE DRAGA r. Potočnik
r. 9.11.16 – Ljubljana
+ 22.11.89 – Ringwood (M), Vic.

NOVAK DRAGO
r. 3.11.57 – Stanovno (Svetinje)
+ 22.11.89 – Taylors Lake (M) Vic.

NEDELKO ROZA r. Antalašič
r. 28.8.04 – Podturn, Medjimurje
+ 25.11.89 – Melbourne, Vic.

POTEPLAN IVANKA r. Černe
r. 1.2.41 – Renče pri Gorici
+ 25.11.89 – Auburn (S), NSW

ŽUŽEK ALOJZ
r. 5.12.27 – Bač pri Knežaku
+ 25.11.89 – Canley Vale (S) NSW

NEMEC ANA r. Pučko
r. 29.6.25 – Lipa, Prekmurje
+ 26.11.89 – St.Albans (M), Vic.

BOŽIK VERA r. Dominjko
r. ? 1941 – Sr. Bistrica, Prekm.
+ ?.11.89 – ? Melbourne, Vic.

HARTMAN LADISLAV (Slavko)
r. 14.6.25 – Maribor
+ 2.12.89 – Maribor (na obisku)

BOHL KURT
r. 5.6.30 – Maribor
+ 14.12.89 – Trafalgar, Vic.

ISKRA IVAN
r. 26.12.37 – Novokračine
+ 18.12.89 – Heidelberg (M), Vic.

MRČUN IVAN (Marcum John)
r. 14.9.35 – Podsreda
+ 22.12.89 – Caulfield (M), Vic.

PAVLIN WALTER
r. 6.1.34 – Bovec
+ 26.1.90 – W.Brunswick (M), Vic.

TOMAŽIČ CHERYL r. Higgins
r. 19.8.64 – ? Avstralija
+ 30.1.90 – Heidelberg (M), Vic.

KASTELIC IVANKA r. Urbančič
r. 21.9.40 – Kal pri Pivki
+ 2.2.90 – Kew (M), Vic.

PODGORNİK FLOYD (Florjan)
r. ? – Vrtovin blizu N. Gorice
+ 2.3.90 – Melbourne, Vic.

MUKAVEC FRANČIŠKA r. Lukanič
r. 12.3.1900 – Sinji vrh (Bela kr.)
+ 7.2.90 – Mt.Martha, Vic.

KLEVA MARIO
r. 22.10.24 – Prebeneg pri Trstu
+ 11.3.90 – Northcote (M), Vic.

ČUK JOŽE
r. 22.2.19 – Godovič pri Idriji
+ 12.2.90 – Wollongong, NSW

GRŽELJ FRANA r. Maričič
r. 20.1.23 – Velika Luka, Dalm.
+ 13.2.90 – Petersham (S), NSW

Če znanca, umrlega v zadnjem letu, ni na seznamu, nam prosim sporočite, da ga vstavimo kasneje. Les sodelovanjem vseh rojakov bo Matica naših pokojnih res čim popolnejša. Za uslugo Bog povrni!

ŠPILAR FRANC

r. 13.12.24 – Kal
+ 15.2.90 – Heidelberg (M), Vic.

QUALIZZA KRISTINA

r. Petruša
r. 2.9.1900 – Stregna, Ben.Slov.
+ 17.2.90 – Burwood (S), NSW

KOŠOROG JOSIP

r. 20.2.39 – Čabar, Gorski Kotor
+ 24.2.90 – Villawood (S), NSW

MIRKOVIČ MILAN

r. 24.8.29 – Pavče v Slavoniji
+ 4.3.90 – Marrickville (S), NSW

BILLI VANDA

r. Čotar
r. ? 1930 – Škrbina pri Kopru
+ 9.3.90 – Heidelberg (M), Vic.

MAVRIČ (MAURICE) DANILA

r. Jakin
r. 10.12.28 – Kozana (Gor. Brda)
+ 13.3.90 – Greenwich (S), NSW

CATANA ALOJZIJA

r. Lipovž
r. 21.6.1893 – Butaje pri Vipavi
+ 16.3.90 – Pennant Hills (S) NSW

PURGAJ ANTON

r. 16.1.26 – Pesnica
+ 17.3.90 – Brisbane, Qld.

PARADISO ALOJZIJA

r. Batič
r. 2.2.18 – Lokavec
+ 23.3.90 – Auburn (S), NSW

VERBEK JANEZ

r. 4.2.28 – Draženci (Hajdina pri P.)
+ 8.4.90 – ? Sydney, NSW

SMRDEL FRANK (MIRO)

r. 18.9.29 – Selce pri Pivki
+ 9.4.90 – Northcote (M), Vic.

PENKO JOŽE

r. ? (49 let) – Petelinje na Pivki
+ 11.4.90 – Melbourne, Vic.

BARBIŠ LEPOPOL

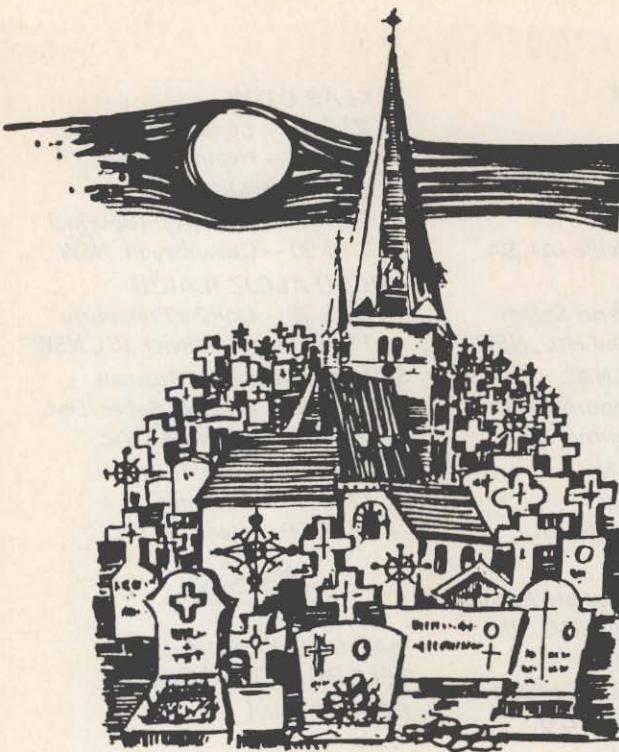
r. 7.10.29 – Podtabor (Ilirska B.)
+ 14.4.90 – Wingfield (A), SA

KATIČ DRAGICA

r. 5.5.34 – Čačinci, Hrv.
+ 15.4.90 – Kew (M), Vic.

- LAVRENČIČ ELKA** r. Grilj
r. 4.1.36 – Dol. Zemon (Ilirska B.)
+ 16.4.90 – Canberra, ACT
- VITEZ IVAN**
r. 4.11.34 – Brestovica
+ 23.4.90 – Auburn (S), NSW
- TERBOS FRED**
r. 10.5.15 – Ruše
+ 23.4.90 – Warrigal, Vic.
- PUPEK IVICA**
r. 6.8.55 – Sarvaš (Osijek)
+ 30.4.90 – Auburn (S), NSW
- VELIŠČEK LUDVIK**
r. 19.12.20 – Zapotok (Mar. Celje)
+ 5.5.90 – Camperdown, NSW
- KRUŠEC JANEZ**
r. 12.7.30 – Nova Lipa (Bela Kr.)
+ 6.5.90 – Springvale (M), Vic.
- MARING JOSEPH**
r. 13.3.64 – Geelong, Vic.
+ 6.5.90 – Newcomb (G), Vic.
- JUG ŠTEFANIJA** r. Hvalica
r. 25.2.01 – Kambreško
+ 8.5.90 – Enfield (S), NSW
- MARKOVSKI MARKO ANTHONY**
r. 29.6.64 – North Shore (S), NSW
+ 16.5.90 – ? SA
- SELIGO FRANC**
r. 27.8.27 – Nimno pri Rog. Slatini
+ 22.5.90 – W. Footscray (M), Vic.
- UMEK SLAVKO ALAN**
r. 6.5.49 – Reštanj pri Brestanici
+ 27.5.90 – Canberra, ACT
- KRANC STANISLAVA** r. Zupančič
r. 24.5.24 – Šoštanj
+ 30.5.90 – Newcastle, NSW
- SAMSA JOŽEFA** r. Žnidaršič
r. 29.10.36 – Dolenja vas, Notr.
+ 9.6.90 – RMH, Melbourne, Vic.
- STANTE HEDVIKA** r. Semelbauer
r. 15.9.16 – Austetten, Avstria
+ 11.6.90 – Geelong, Vic.
- PARADISO GIOVANNI**
r. 7.10.19 – Andria (Bari), Italija
+ 14.6.90 – Smithfield (S), NSW
- ŠILEC MARTIN**
r. 18.9.28 – Zgornja Polskava
+ 14.6.90 – Brisbane, Qld.
- KOČI SIEGFRIED RIHARD**
r. ? 1935 – na Českem
+ 15.6.90 – Woodville (A), SA
- BASTALEC JOŽEF**
r. 8.8.13 – Trst
+ 16.6.90 – Paringa, SA
- KVEDER MINKA** r. ?
r. 3.3.08 – Idrija
+ 19.6.90 – Woodville (A), SA
- VRAN DUŠAN**
r. 28.3.23 – Kazlje pri Sežani
+ 10.7.90 – Bilambil Hts., NSW
- IGUMANOVICIRENA**
r. 21.10.69 – Melbourne, Vic.
+ 12.7.90 – Melbourne, Vic.
- URANJAK MARJAN**
r. 18.9.32 – Velenje
+ 9.8.90 – ? Adelaide, SA
- PRPIČ IVAN**
r. 17.7.05 – Hruščica pri Jesenice
+ 20.8.90 – Oakleigh (M), Vic.
- PREGELJSILVESTER**
r. 23.11.29 – Malo Polje (Col)
+ 25.8.90 – Brisbane, Qld.
- UŠENICH JORDAN**
r. 4.6.27 – Trst
+ 25.8.90 – Petersham (S), NSW
- VELIŠČEK IVAN**
r. 24.12.26 – Zapotok, Kanal ob S.
+ 30.8.90 – Wagga-Wagga, NSW
- VELIŠČEK ANTON**
r. 9.1.23 – Šmartno (Gor. Brda)
+ 5.9.90 – Concord (S), NSW
- SCHEICHER MARIJA** r. Hanželj
r. 15.2.15 – Ptuj
+ 9.9.90 – Kew (M), Vic.
- VARGA ROBERT LUDVIK**
r. 24.2.66 – Sydney, NSW
+ 15.9.90 – blizu Gosforda, NSW
- BIZJAK MARIJA** r. Skvarča
r. 28.5.04 – Landol (Hrenovice)
+ 20.9.90 – Newcombe (G), Vic.
- PEKLAR OTON**
r. 22.2.43 – Loka pri Z. mostu
+ 26.9.90 – Heathcote, Vic.
- ADLEŠIČ FRANC**
r. 15.6.28 – Učakovci (Bela kr.)
+ 2.10.90 – Queanbeyan, NSW
- VUČKO ALOJZ (LAJIČI)**
r. 25.5.38 – Dolič v Prekmurju
+ 11.10.90 – Randwick (S), NSW
- ŠPILAR MARIJA** r. Rozman
r. 26.4.25 – Brezova Reber, Dol.
+ 28.10.90 – Kew (M), Vic.
- MIKŠA ANGELA** r. Rotter
r. 17.4.17 – Radvanje
+ 30.10.90 – Geelong, Vic.
-
- MATICI POKOJNIH
ŠELE ZDAJ DODANI:**
- RESNIK RUDI**
r. ?
+ ? – Gisborn, Vic.
- TOMAŽEVIČ FRANC**
r. 5.8.26 – Jesenice
+ 4.8.70 – Bundoora (M), Vic.
- CRAMBOFANOS ERNESTA**
r. Mozetič
r. ? 03 – Bilje pri Vipavi
+ 25.8.82 – Kenmore (B?), Qld.
- JUHART IVAN**
r. 7.3.18 – Maribor
+ ? .5.87 – Campbelltown, NSW
- KOVAČIČ STANISLAV**
r. 29.6.21 – ?
+ 22.11.88 – Wodonga, Vic.
- VAJDIC EDWARD**
r. 18.9.32 – Ptuj
+ 12.7.89 – L. Templestowe (M), Vic.
- IVANČIČ STANKO AVGUST**
r. ? 2.30 – ? Ohio, ZDA
+ 30.7.89 – blizu Coominya, Qld.
- BEDRICA ANTONIJA** r. Vidmar
r. 14.5.03 – Črni vrh nad Idrijo
+ 27.8.89 – Ascot Vale (M), Vic.
- ŽEGA ŠTEFAN**
r. ? (star 92 let) – ? na Krasu
+ 7.10.89 – ? Sydney, NSW
- KRIŽMAN ANDREJ**
r. ? 1945 – Kamnik
+ ? 89 – ? Melb., Vic.

Vsesvetnice

ga. Tako dobro poznam božjo njivo Vernih duš in Kalvarijo in Sveti križ. Še tista daljna, po gmajnah raztresena, ki jih je še Baraga blagoslavljal, poznam. Pri cerkvici sv. Ignacija v Good Heartu in tistega, kjer med visoko praprotjo počiva misijonar Andošek in še tistega, na katerem tiho poje veseli pevec in misijonar Čebulj.

Neznansko veliko je pokopališč in neznansko veliko je grobov. Z vsakega gre lestev v nebo. Za angele in za misli.

In je mnogo grobov, za katere nikoli prav ne bomo zvedeli. Nekateri posamezni, nekateri pokrivajo stotine. Kakor stisnjene rozine so, kakor satje. Kamenje nad njimi, med njimi korenine in čez in čez robidovje in srobot. Stari so ti grobovi. Vrnjeni iz Vetrinja – domobranci in četniki in mnogi civilisti. Na Teharjah trave rasto preko njih, nad mnogimi so žita klasila.

To so posebna pokopališča, to so kraji, kamor romajo misli vseh, ki so mrtve ljubili in vseh tistih, ki so jih sovražili. Misli prvih prihajajo, ker ljubezen nikoli ne opeša. Misli drugih zavoljo tega, da bi mogli tam pokopati svojo krivido.

Toda pokopališča sprejemajo samo mrtva telesa, ne sprejemajo ne krivid in ne sovraštva.

Mnogi grobi doma so še starejši od teh povojuh. Tisti v Mozlju in po raznih gmajnah. In so še taki, preko katerih ceste gredo in taki, na katerih so napravili prostore za odlaganje smeti.

In so posamezni grobovi na tujih tleh, tako majhni in tako zgubljeni, kakor so bili nekdaj pri nas beračevi grobi. Spomnim se enega. Prvi dnevi leta 1946 so tekli. Od Hodoša nas je šla mala gruča preko širokega močvirja proti madžarski meji. V mali vasici Salafoe smo se obrnili proti Monoštru. Pusta, z visokimi jagnedi in strupenim mrazom, veter, ki je nanašal sneg. Star mož in stara žena sta bila v gruči. Hodili smo in hodili, star mož in stara žena z nama. Skoz vasico Maria Hilf, do Ženavcev, ki sem jih do takrat samo iz sole poznal.

Onstran Ženavcev, mislim, da blizu neke stare celarne, je stari mož opešal. Zapisano je bilo v njegovi knjigi življenja, da bo prišel prav do sem, do sveta, ki ga nikoli prej ni videl in ga nikoli več zapustil. Samo nagnil se je, niti reči ni mogel, da je njegov konec prišel.

Srce je obstalo in niti obupen jok stare žene ga ni več pognal.

ROŽE za novembrske dneve. Beli, vijoličnordeči in zlati cvetovi gore na mnogih grobovih. Zadnje cvetje, ki še prenese prvi mraz.

Vsesvetnice je lepo ime za krizanteme. Menda nobena roža na grobu ne sveti s tolikšno spokojnostjo in mirom kakor vsesvetnice.

Vsi sveti in Vernih duš dan. Dva dneva, ko vsakdo, ki gre na pokopališče, tako lahko čuti, kako se od grobov do neba pne Jakobova lestev, po kateri hodijo angeli gor in dol. Čas in večnost plivkata drug v drugega.

Koliko pokopališč in grobov smo že videli in obiskali v svojem življenju! Jaz sem jih mnogo. Blejskega – tam leže mnogi moji, tudi moj brat. Majhnega v Gorjah, kot otrok sem hodil po njem. Podbreškega – moja najmlajša sestrica in dva bratca so se raztopili v tisti prsti. Kranjskega – tam sem obiskal Prešerna in Simona Jenka in mnoge prijatelje. Majhnega v Dobropoljah, kjer je Rekarjev France in mnogi, ki sem jih ljubil. Kamnitega, s plitvo in revno zemljo v Eisenzerzu. Tam se je za vselej prislonil h kamenju moj oče. Videl sem tistega v Lienzu, koj za barakami, in še tiste posamezne grobke ob cesti, ki so tedaj še imeli majhne križe. Danes jih gotovo ni več. Ne grobkov, ne križev. Videl sem tistega v Spittalu ob Dravi. Med vrbovjem in jelševjem. In tistega na Edlingu. Neznanško lep je bil in obiskal sem ga leta 1966 zadnjič. In videl sem lemontskega na ameriških Brezjah s tihimi patri in fratri in z grobom škofa Gregorja ljubljanske-

Na tuji zemlji so ga dobri tujci pokopali. Tam pri Ženavcih. Na tabli pred vasjo je pisano Jenersdorf. In stara žena je šla z nami naprej. Vem, da moževega grobka ni več videla. Kdo je še iskal grobove v letu 1946? — — —

Vsesvetnice!

Tako rad bi jih nesel na vse grobove. Na vse, ki sem jih videl in v svojem življenju že obiskal. In na vse, za katere ne vem, le slutim kraje.

S koreninami bi jih rad posadil. Da bi se razrasle in se razbohotile v preprogo, v katero bi lahko stopali angeli in pohitele misli.

Dišimo po zemlji kakor zreli gomolji. Prav je tako, zakaj samo skoz prst moremo videti v večnost.

Dva praznika večnosti sta v novembру — Vsi sveti in Vernih duš dan.

Naj bodo vsesvetnice barvaste luči, praznikoma večnosti prižgane.

KAREL MAUSER

VERNOST V SLOVENIJI NARAŠČA

V "Novi reviji" (št. 83 in 84) je Zdenko Roter objavil zelo zanimiv članek z naslovom "**Revitalizacija religije v Sloveniji konec osemdesetih let**" (t.j. obnovljena življenjska sila vere v Sloveniji).

Iz daljšega članka bomo povzeli samo najbolj značilne izjave in statistične podatke iz študije, ki jo je napravilo "Slovensko javno mnenje 1988". Ta študija obsega desetletno dobo, t. j. od leta 1978 do 1988. Uvodna ugotovitev je, da "že prvi globalni vpogled v dobljene rezultate in njihova primerjava s prejšnjimi leti pokažeta, da o revitalizaciji katoliške religije v Sloveniji ni utemeljeno več mogoče dvomiti".

V članku ni navedeno število oseb (od mladine do upokojencev), ki jih je vodstvo Slovenskega javnega mnenja zaslišalo. Tisti, ki so bili zaslišani, so dobili naslednja vprašanja:

a) ali bi nam lahko zaupali, če ste verni (religiozni) ali niste in ali obiskujete verske obrede;

b) ali sta po vašem mnenju vera (religija) in Cerkev v naši družbi potrebni ali nista potrebni;

c) ali religioznost oziroma nereligioznost vpliva ali ne vpliva na človekovo poštenost, moralnost;

d) ali je po vašem mnenju pri nas dovolj ali premalo verske svobode glede osebnega izpovedovanja vere;

e) kakšna naj bi bila po vašem mnenju vloga Cerkve v naši družbi;

f) o tem, kdo oziroma kaj je bil Jezus, obstaja več različnih mnenj; katero od navedenih mnenj je za vas sprejemljivo?

Vsa vprašanja so bila zaprta. Kako so odgovarjali

ljudje na gornja vprašanja, bomo navedli v nadaljevanju tega članka.

V globalni razdelitvi vernih, nevernih in neopredeljenih državljanov v slovenski družbi je prišlo — kakor pravi Roter — do upoštevanja vrednih sprememb. Prišlo je do zaustavitve razkrstjanjenja, značilnega za prvo opazovalno desetletje (1868 — 1978). Hkrati s tem pa je prišla do izraza velika kriza nereligiozne orientacije, ki se kaže predvsem v velikem padanju skupine nevernih.

Ob ohranitvi kmečke večine med verniki, je opazno naraščanje vernosti pri delavstvu.

Kako je vernost v Sloveniji naraščala, pokaže Roter v naslednjih številkah: najnižji odstotek vernih je bil leta 1978 (46,1%), dočim je bil odstotek vernih leta 1988 kar 57,8%, to pa je za 11,7% višji.

Kako pa je bilo v tem času s skupino nevernih? Ta skupina doseže v drugem desetletju najnižjo točko, t.j. 31,3% v primerjavi z letom 1978. Ta podatek jasno govori, da se kriza nereligiozne orientacije nadaljuje. Skupina neopredeljenih leta 1988 pa ostaja na ravni zadnjih let (11,4%).

Kako je z obiskovanjem verskih obredov? Med obiskovalce verskih obredov šteje Roter vse, ki so to izjavili ne glede na pogostost obiskovanja cerkve (vsak nedeljo ali samo nekajkrat na leto, ob velikih praznikih). V letu 1978 je bilo obiskovalcev verskih obredov 40,5% od celotnega slovenskega prebivalstva. V letu 1988 pa se je ta odstotek dvignil na 57,8%. Ali če to povemo enostavneje – kakor pravi Roter: **od leta 1978 dalje so cerkve vsako leto bolj polne.** Razumljivo je, da drugo desetletje beleži padec skupine neobiskovalcev verskih obredov. Teh je bilo leta 1978 še 53,5%, dočim jih je bilo leta 1988 le še 42,2%.

Zelo značilni so odgovori na vprašanje o potrebnosti ali nepotrebnosti vere in Cerkve v naši družbi. Že leta 1983 – pravi Roter – smo ugotovili težnjo po naraščanju stališč o potrebnosti vere v težavah in stiskah. V istem času pa smo tudi ugotovili zmanjšanje deleža stališč o nepotrebnosti vere v današnjem času. Izrazito je narastel delež stališč "Vera in povezanost s Cerkvijo sta tudi za današnjega človeka potrebni". Dočim je bil odstotek v letu 1969 teh, ki so se tako izjavili, le 28,7%, se je v letu ta odstotek dvignil na 38,1%. Bistveno pa se je skrčila skupina, ki je bila mnenja, da vera danes ni potrebna (od 22,8% v letu 1969 na 5,9% v letu 1988). Skupaj se 72,9% vprašanih leta 1988 izreka pozitivno o potrebnosti vere v današnjem času.

Večina vernih se popolnoma strinja z vlogo Cerkve na socialno-humanitarnem področju. Ta odstotek se je od leta 1982, ko je znašal 52,7%, dvignil v letu 1988 na 66,1%. Na vprašanje o političnem delovanju Cerkve, pa so vprašani odgovorili leta 1982 s 13,6%, leta 1988 pa s 17,2%, da soglašajo s političnim delom Cerkve. Tistih, ki s tako vlogo Cerkve niso soglašali, je bilo leta 1982 65,7%, leta 1988 pa 61,1%. Iz tega Roter sklepa, da slovenska javnost večinsko (61,1%) ni naklonjena temu, da bi katoliška Cerkev oblikovala politična stališča in da bi spodbujala politično delovanje vernikov. Tudi večina vernih (57,3%) je proti politični vlogi Cerkve.

Na vprašanje o verski svobodi glede osebnega izpopovedovanja vere, je večina (72,4%) odgovorila v letu 1988, da je te verske svobode dovolj, dočim jih je 15,8% odgovorilo, da je verske svobode premalo. Zanimivo pri tem pa je stališče "mnenjskih voditeljev" (zdravniki, duhovniki, književniki, samostojni kulturni delavci, časnikarji, profesorji ...), ki so se z 32,1% izjavili, da je verske svobode premalo.

Na vprašanje, "ali religioznost oz. nereligioznost vpliva ali ne vpliva na človekovo poštenost, moralnost", je večina odgovorila, da človekova poštenost ni odvisna od tega, ali je religiozen ali nereligiozen (v letu 1988 74,2%). Zanimivo pa je naraščajoče pre-

pričanje, da je lažje biti pošten, če si religiozen.

Značilni so tudi odgovori na vprašanje, "kdo ali kaj je bil Jezus Kristus". Mnenje, da Jezus sploh ni nikdar živel, da je izmišljen, da je mit, legenda, se je znižalo od 13,1% v letu 1983 na 9,5% v letu 1988. To kaže po mnenju Roterja na določeno rušenje sestavin bojevitega ateističnega ideološkega modela. Močnejše pa je med vprašanimi tako imenovano laično gledanje (Jezus je v resnici živel, vendar je bil le izreden človek, okrog katerega so se pozneje spletle legende in pričevanja). Katoliško gledanje – Jezus je v resnici živel, bil je Bog, ki se je učlovečil, bil je hkrati Bog in človek – se je pri vprašanih dvignilo od 16,5% na 21,3%, kar je po mnenju Roterja znamenje sprememb in znamenje porasta vernosti v Sloveniji.

Pomembne so spremembe pri mladini. Medtem ko je bil v starostni skupini od leta 18 do leta 25 delež religioznih leta 1974 – 34,9%, a nereligioznih 50,2%, se je razmerje leta 1988 popolnoma zaobrnilo. Delež religioznih je narastel na 50,5%, delež nereligioznih pa je padel na 35,4%. Enake značilnosti najdemo tudi pri starostni skupini od 26 do 30 leta. Med temi je bilo leta 1978 religioznih 34,8% in nereligioznih 50,8%, dočim je bilo leta 1988 nereligioznih 34,4%, religioznih pa 50% – torej popolnoma obrnjeno razmerje.

Če pogledamo po starostnih skupinah še obisk verskih obredov, potem pridemo do enakih ali podobnih dejstev kot v zvezi z religioznostjo. Leta 1978 je bilo v starostni skupini od 18 do 25 let 36,9% obiskovalcev verskih obredov in 63,1% neobiskovalcev. Leta 1988 pride do obrata: obiskovalcev je 54%, neobiskovalcev pa 46%. Po mnenju Roterja gre pri mlajših generacijah za neke vrste vrnitev h krščansko-obrednokulturni tradiciji.

Kako pa je z religioznostjo posameznih izobrazbenih skupin? Najbolj religiozna je skupina z osnovno šolo s 73,4% v letu 1988. Potem pa delež religioznih z rastjo izobrazbe pada in doseže v skupini višja, visoka šola 27,7%. Že primerjamo leti 1978 in 1988, je bistvena novost ne le v tem, da je religioznost narastla in nereligioznost pada v vseh izobrazbenih skupinah, marveč posebej v tem, da je religioznost najbolj narastla v skupini višja, visoka šola: od 9,5% leta 1978 na 27,7% leta 1988. Vsi ti podatki povedo, da se izobrazbena raven verujočih dviga.

Poglejmo še, kako je z vero v posameznih poklicih. Kmetje slej ko prej ostajajo najbolj religiozna skupina (88,8%) in najmanj nereligiozna (4,3%) socialna skupina. Zelo zanimivi pa so podatki pri delavcih. Vernost delavstva je od 50,7% leta 1978 narastla na 65,1% leta 1988, nevernost pa padla od 35,8% na 23,6%.

Spremembe so tudi pri uslužencih (uradnikih). Ti so sicer v primerjavi z drugimi družbenimi sloji najbolj

nereligijski (47,7%). Vendar tudi pri njih narašča religioznost. Dočim jih je bilo leta 1978 kar 75,9% nereligioznih, je leta 1988 med uslužbenci religioznost narastla od 15,6% kar na 37,8%. Vernost leta 1988 je torej v Sloveniji delavsko-uslužbenko-kmečki pojav, kakor pravi Roter, ki napoveduje poglabljanje krize

nereligijsne orientacije.

Sklep, ki ga napravi Roter na koncu razprave, je tale: Če je bila za obdobje 1968–1978 odločilna kriza religiozne orientacije in prakse, potem je za obdobje 1978–1988 ključna globinska kriza nereligijsne orientacije. Narašča vernost pri vseh slojih v Sloveniji.

RUDOLF SMERSU

Starodavno
mesto
Kamnik

SPOMLADANSKO sonce je prijetno ogrevalo nedeljski popoldan in Janez se je odpravil na pokopališče. Avtomobil je pustil zunaj ob ograji, vzel rože in svečo ter odšel proti kraju, kjer počiva njegova mati.

Skupaj sta prišla v to daljno deželo, skupaj trpela domotožje in obujala spomine na osamljen dom v domovini.

Na pokopališču ni bilo dosti obiskovalcev, le tu in tam je bil kdo ob grobu. Janez je še vedno nosil v srcu Dan mrtvih tako, kot ga je nekoč doživljal doma. Tam so ljudje na praznik mrgoleli ob grobovih in vsak je bil zamišljen v svoje delo, povsem drugače kakor tukaj.

Šopek je dal v vazo in prižgal svečo. Zagledal se je v materino sliko ob napisu, počasi dvignil roko, se pokrižal ter začel tiho moliti. Med molitvijo se je z mislimi izgubil in to mu je zarosilo oči.

Nenadoma ga zdrami neznani ženski glas ob sosednjem grobu. Janez ni niti opazil njenega prihoda.

“Vaša mati počiva tu?” je ženo zanimalo.

“Da, moja mati,” je bil Janezov rahli odgovor.

“Zakaj pa sveča gori na grobu? Kaj to pomeni?” je s prstom pokazala na svečo. Kakor da ne bi nikoli prej videla sveče na grobu. Menda je res ni.

Sveča na grobu

Janez ni vedel, kaj naj bi odgovoril. Vprašanje ga je iznenadilo.

“To je luč in v luči je ljubezen,” je končno počasi izgovoril besedo za besedo.

Janez je podvomil, da je gospa razumela njegovo razlagajo. Molčala je, stopila korak vstran in dejala:

“Tu pa počiva moj sin.”

Prinesla je nekaj skromnih rožic in jih dala v vazo, ki je bila očitno že dolgo prazna. Nato se je izgubila med grobovi.

Janez je dokončal svojo molitev. Tudi sam je zaželel narediti sprehod po pokopališču. Spotoma si je ogledoval grobove in vse bolj so se mu zdeli tuji.

Pred odhodom je obstal pri pokopaliških vratih in se še enkrat ozrl po božji njivi. Opazil je razliko, o kateri doslej ni nikoli razmišljal: samo en grob se je razlikoval od drugih – mamin grob, ker je na njem gorela lučka . . .

IVAN LAPUH

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

Fr. Niko Žvokelj, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne

Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 9874

KOT sem omenil že v urednikovem uvodniku na drugi strani platnic, mi je tudi v tem mesecu boleznen prekrižala račune, da sem obtičal. A samo z izdajo novembarskih MISLI, ki so žal spet pozne, ostalo na sporedu za mesec november sva s p. Nikom izvedla. November je mesec naših dragih pokojnih. Na prvo nedeljo smo se kot vsako leto zbrali opoldne na naših grobovih keilorskega pokopališča, kjer smo pred več kot tremi desetletji začeli pokopavati, in je pokopnih največ naših rojakov. Okrog 500 jih že tam počiva in upam, da pri obhodu in blagoslavljjanju grobov nisem nobenega groba izpustil. Vsako leto imamo toplo domačo žalno slovesnost, obisk teh grobov in obenem spomin vseh naših dragih pokojnih, katerih grobov zaradi razdalj ne moremo obiskati.

Pokopališka nabirka je letos prinesla 667.24 dolarjev in vsem darovalcem iskren Bog povrni. Denar bo šel za ureditev skupnih grobov, kar je že v teku, le da me je letos zaradi obiska rodne domovine ujel čas. V prihodnjem letu pa ne dvomim o zaključku del, če bo le dovolj finančnih sredstev. Rino Starc s sinovoma mi je obljudil, da se bo zavzel za delo. Na višje temelje bo treba dvigniti granitni okvir, namesto trave, ki je v naši klimi zelo nehvaležna (ali je vse suho, ali pa po vsakem dežju prehitro zraste), pa bomo dali rustične skalne plošče. Plošče z imeni pokopanih bodo debelejše in iz granita ter pritrjene na cementno podlago. Štiri so že končane in so zaradi moje odsotnosti čakale do prve novembarske nedelje. Da bo stroškov precej, je razumljivo (samo te plošče z imeni so po dvesto dolarjev), zato bom hvaležen še za kak dar, zlasti sorodnikov ali znancev pokopanih na skupnih grobovih.

+ Poleg skupnega obiska keilorskih grobov smo obiskali in blagoslovili tudi slovenske grobove na Western Cemetery v Geelongu in grobove v Wodongi. In letos prvič tudi slovenske grobove na pokopališču v Spring-

vale (The Necropolis), ki tudi zelo rastejo po številu. Obisk teh grobov je organiziralo društvo Planica na zadnjo oktobrsko nedeljo. Pred odhodom na pokopališče je bila maša za pokojne v dvorani Planice, katere se je udeležilo lepo število rojakov. Za mašno nabirko (353.30 dolarjev za Dom počitka m. Romane) se društvu kot darovalcem iskreno zahvaljujem.

+ K molitvi za pokojne, zlasti člane SDM, smo se zbrali na prvo nedeljo v novembru tudi pri spominski kapelici na griču Slovenskega društva Melbourne v Elthamu. Že odkar stoji kapelica, nas pritegne k novemborskemu spominu in prav je tako. Naših pokojnih pionirjev, ki so postavljeni temelje temu, kar danes kot Društvo imamo, ne smemo pozabiti.

+ Petintrideseto obletnico obstoja obhaja geelongško društvo Ivan Cankar v novembru. V spored jubilejnih slovesnosti je odbor vključil tudi mašo, ki jo je na soboto 17. novembra v društveni dvorani imel p. Niko ob lepem številu udeležencev. Mašna nabirka 224.45 dolarjev je bila namenjena v sklad Doma počitka m. Romane. Društvu kot vsem darovalcem iskrena zahvala! Obenem k jubileju Društva Ivan Cankar tudi tople čestitke verskega središča!

+ V naši cerkvi se sleherni četrtek ob eni uri popoldne srečuje molitvena skupina z imenom Orodje Kraljice miru. Letos obhaja že eno leto, kar stanovitno vztraja teden za tednom, saj je bila ustanovljena s prvim srečanjem lansko leto 9. novembra. Tudi število molilcev se je v tem letu dvignilo in skupinica bi želela postati dejavnna še na druge načine v pomoč bližnjemu. Vodi jo sestra Pavla in vabi nove člane, ki bi se hoteli pridružiti in žrtvovati skromnih 45 minut na teden za vredno zadevo. Kot kristjani vemo, da to ni izgubljen čas, ampak prinaša nam in svetu lahko veliko koristi.

Molitveni skupini čestitamo k prvi obletnici in ji želimo rastí ter obilo uspehov v bodoče!

+ Krstov v novembru v naši cerkvi nismo imeli, poroka pa je bila na soboto 10. novembra: Metod Ivan Mohar je pred našim oltarjem pričakal svojo izbranko Vero Šilec. Ženin je bil rojen v Melbournu in krščen v cerkvi St. Margaret Mary, North Brunswick, v znani družini Mohar, iz "ribniškega konca doma", nevesta pa je bila rojena in krščena v Čakovcu ter je kot otrok prišla s starši v Avstralijo. Mlademu paru želimo iz srca božjega varstva v družinski skupnosti!

+ Ste si ogledali Matico naših pokojnih v tej novembarski številki? Če zasledite, da vaš pokojni znanec, ki je umrl v tem letu, manjka, nam ga sporočite. Le tako bo Matica čim popolnejša.

Ta mesec moram posebej omeniti dve smrti v naši

viktorijski skupnosti.

Na nedeljo 28. oktobra se je končalo dolgotrajno in hudo trpljenje MARIJI ŠPILAR r. Rozman. Lahko jo imenujem kar "naša", saj je bila veliko med nami tudi še v bolezni, prej pa je rada pomagala v kuhinji naše dvorane, pri cerkvenem pevskem zboru, na naši počitniški koloniji... Tudi med tednom se je rada udeleževala svete maše ter prejemala sveto obhajilo – z zakramenti okrepljena je končno mirno zaključila svoje zemsko življenje.

Že nekaj let je tega, ko ji je začel neizprosnii rak izpodjetadi zdravje. Bolezen je napredovala in občudovali smo Anžinovo Francko, pri kateri je Marija živila v Kew, kako po sestrsko ji je stregla in s svojo požrtvovalnostjo tudi ustregla Marijini želji, da bi umrla doma in ne v bolnišnici.

Pokojna Marija je bila rojena v številni Rozmanovi družini dne 26. aprila 1925 na Dolenjskem, Brezova Reber (župnija Ajdovec). V Avstralijo je dospela na ladji Marconi 3. aprila 1966 ter se že med potjo spoznala s prvo skupino naših sester. Dve leti kasneje se je poročila s Frankom Špilarjem, zdaj že pokojnim, a poroka ni bila uspešna. Ostala pa sta drug drugemu zvesta po zakonski oblubi in končno ju je spet združila smrt: Marija je dobila zadnji počitek v Frankovem grobu na keilorskem pokopališču. Skupaj bosta čakala vstajenja v nekako simbolično potrdilo, da je zakon nekaj svetega in večnega.

V torek 30. oktobra zvečer smo ob lepem številu udeležencev ob krsti zmolili za pokojno Marijo rožni venec in jo pokropili, naslednji dan po pogrebni maši pa jo spremili na njeni zadnji poti. Bila je njena želja, ki jo je večkrat izrazila, naj namesto cvetja darovalci raje podprejo naš Sklad za Dom počitka m. Romane. Zato naj se tukaj iskreno zahvalim pokojnici, pa tudi darovalcem, saj je tako prišla v Sklad res lepa vsota 965.– dolarjev. Cvetje na gomili je že drugi dan oveleno, to cvetje pa bo ostalo. Želel bi samo to, da bi ob tako številnih smrtnih primerih med nami sorodniki in znanci pokojnih bolj mislili na to.

Marijinim sorodnikom tukaj in v domovini kakor tudi Anžinovi Francki iskreno sožalje, blagi pokojnici pa večni počitek v Bogu!

Sem mislil, da bom z Marijo zaključil Matico naših pokojnih zadnjega leta do novembra 1990, pa sem zvedel še za eno smrti med nami: ANGELA MIKŠA je umrla 30. oktobra v Geelongu, pokopali pa so jo 1. novembra. Pokojničin rojstni kraj so Radvanje, kjer je bila rojena 17. aprila 1917 v družini Rotter. V Avstralijo je prišla z možem Jožefom in tremi hčerkami leta 1957. V kolikor se spominjam, je bilo naše prvo srečanje še v Bonegilli. V Geelongu si je družina postavila svoj domek, ki ga je Jožef zapustil s smrtjo

pred štirimi leti, zdaj pa je izgubil tudi gospodinjo.

Iskreno sožalje hčerkam in družinam, pokojnici pa božji mir!

+ Šele ta mesec sem zvedel tudi za smrt gospe MARIJE SCHEICHER, ki je umrla nenadoma na domu svoje hčerke v Kew dne 9. septembra letos. Pogreb je bil v Ballaratu, kjer je družina živila po prihodu v Avstralijo. Tam je bil pokopana k možu Adolfu, ki je umrl v februarju 1963. Pokojnica je bila rojena v družini Hanželj na Ptiju dne 15. februarja 1915. Poročila se je v Šiški leta 1941. V Avstralijo so emigrirali Scheicherjevi preko begunskega taborišča v Italiji in kasneje se je staršem ter hčerkama pridružil še sin. – Sožalje otrokom, pokojna mama pa naj počiva v božjem miru!

+ Tudi za te januarske počitnice nam bo bivše seme nišče Grey Friars v Mt. Elizi za tri tedne na razpolago. Prvi teden (od 6. do 12. januarja) je družinski, drugi teden (od 13. do 19. jan.) fantovski, tretji (od 20. do 26. jan.) pa dekliški. Prijave že sprejemamo, obenem pa spet naprošamo prostovoljke za gospodinjstvo.

+ STOP PRESS! – Tik pred zaključkom novembrske številke MISLI je prišlo telefonsko obvestilo. Department of Community Services and Health nam je sporočil, da je končno uradno odobren državni dodatek (Grant) k našemu Skladu za Dom počitka m. Romane in sicer v znesku 917.600 dolarjev. Obenem nam je bilo sporočeno, da je isti državni oddelek tudi odobril naš predlog, naj bo za gradbenika Doma sprejet rojak Jože Golenko. (Čestitamo, Jože!)

Veseli smo obeh sporočil, saj sta bili za nas nujni in dokončni važni odločitvi oblasti na poti do pričetka gradnje. Težko smo ju čakali, pa le pričakali. Občinsko dovoljenje za zidavo je že v teku in le vprašanje dni ter ga po odločitvi tribunala v naš prid občina Kew ne more odkloniti.

Vas zanima, koliko denarja je v našem Skladu za Dom počitka m. Romane? Zadnji obračun, ki smo ga predložili državnemu uradu, ima datum 20. novembra 1990 in vsoto Sklada tega dne: 1,089.576.13 dolarjev. Pridni smo bili in lahko smo ponosni na to akcijo za ostarele. Tudi tukaj iskrena zahvala vsem dosedanjim darovalcem. Zdaj, ko bo Dom postajal dejstvo, boste o vsem tem več brali in slišali.

IZPOD TRIGLAVA

DR. ALOJZIJ ŠUŠTAR, ljubljanski nadškof in metropolit, obhaja v letošnjem novembру – 14. novembra – sedemdesetletnico rojstva. Letos se ga ves narod že drugič spominja, saj je 13. aprila obhajal tudi desetletnico, kar je postal nadpastir ljubljanske nadškofije. V svojem življenju je izredno veliko delal in je storil mnogo dobrega. Zaradi bistrine duha in pravljnosti za pogovor, pa tudi zaradi izrednega ugleda po vsej Evropi, ga vsa leta upoštevajo celo njegovi idejni nasprotniki. Slovenski narod in tudi prva demokratično izvoljena vlada imata vanj veliko zaupanje. Verniki se mu ob visokem življenjskem jubileju še posebej zahvaljujejo za vse, kar je doslej daroval Cerkvi in svojemu ljudstvu. Tudi mi v daljni Avstraliji se jim pridružujemo z molitvijo, da bi nam nadškofa Šuštarja dobrí Bog še dolgo ohranjel zdravega in tudi v boocene obilno blagoslavljal njegovo delo.

OB 500-LETNICI rojstva so 27. oktobra v Mariboru zaključili simpozij o **Andreju Perlachu** in mu dodali še pomembno slovesnost odkritja spominske plošče ob stranskem vhodu v župnijsko cerkev sv. Andreja v Svečini, kraju Perlachovega rojstva. Ploščo je blagoslovil mariborski škof dr. Franc Kramberger, simpozija kot odkritja plošče pa so se udeležili tudi najvišji predstavniki družbenopolitičnega ter kulturnega in znanstvenega življenja v Sloveniji. Med njimi je bil tudi Perlachov svečinski rojak Matija Malešič, sedanji podpredsednik slovenske vlade.

Kdo pa je bil ta rojak, da je po 500 letih še vreden spomina? Bil je humanist, matematik, fizik, astronom, zdravnik, dekan artistične in štirikratni dekan medicinske fakultete ter rektor univerze na Dunaju. Bil je priznan kot najuglednejši dunajski zdravnik svojega časa, pisec prigodnih pesmi v latinskem jeziku in ustavnitelj bogate ustanove za pod-

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

poro južnoštajerskih študentov. Ko je leta 1550 umrl, so ga pokopali v dunajski stolnici sv. Štefana.

NA POVABILO kranjskega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine se je zadnji dan oktobra zbrala skupina ljudi na Ajdni nad Žirovnicami. To je z gozdom poraščen gorski vrh, ki se dviga nad Žirovnicami in Savo Dolinko ter nudi z vrha čudovit razgled na Jesenice in zgornjesavsko dolino, Bled in radovljško ravnino. Že v četrtem in petem stoletju je tu nastala naselbina, ki jo zdaj naši arheologi počasi odkrivajo. Pri tem so našli tudi ostanke starokrščanske bazilike, jih strokovno utrdili in zaščitili, da res nazorno nakazuje lep liturgični prostor.

Arheolog Milan Sagadin je predstavil doslej storjeno delo in stavil vprašanje, kako naj bi Ajdno čim bolj pritegnili v turistično in kulturno ponudbo Gorenjske. Navzoči brezniški župnik Jože Klun pa je dodal tudi verski vidik. Tudi bogoslužje na prostoru, kjer je že pred 1500 leti odmevala mašna molitev, bi pritegnilo marsikoga k obisku tega zanimivega kraja.

TISKOVNO KONFERENCO je 5. novembra sklical Stane Grah, glavni urednik in direktor Televizije Slovenije. Razgovor je stekel zlasti glede nove televizijske oddaje z versko vsebino na TV Slovenija ter glede prazničnih sporedov za letošnje božične in novolete praznike. Stane Grah je jasno in glasno povedal ter potrdil, da so verujoči ena izmed največjih skupin TV-gledalcev v Sloveniji, zato je prav, da se jim ustreže tudi s spredi te vrste. Zato bo poleg prazničnih oddaj redna vsakonedeljska oddaja ob 11.45, ki bo trajala od 15 do 20 minut. Verske oddaje bo urejal urednik Družine dr. Drago Klemenčič. Ta je poudaril, da želi z oddajo nagovoriti vse ljudi, ki jih verska vprašanja iskreno zanimajo, saj je poleg verskega vidika velikega pomena tudi kulturno poslanstvo teh oddaj.

Grahovo priznanje, da so verniki ena največjih skupin pred televizijo, pa po skoraj pol stoletja negiranja resnice in ignoriranja le dobro de, slovensko televizijo pa bo samo obogatilo.

NA OBISK grobišč po vojni pobitih žrtev v Kočevskem Rogu, zlasti k jami Pod Krenom, kjer je bila julija tudi spravna maša, prihaja še vedno veliko romarjev. In ta procesija se kar noče ustaviti. Računajo na dva tisoč obiskovalcev na teden. Precej je že govora, naj bi v bližini grobišč zrasla iz tal, prepojenih s krvjo pobitih, spominska kapela, ki bi omogočala redno sveto mašo, obenem pa bi bila spomenik vsem žrtvam. Zdaj za romarske skupine, ki žele sveto mašo, v Kočevju poskrbi tamkajšnji župnik. Za oskrbovanje grobišč in ostalo s tem v zvezi pa je odgovorna posebna republiška komisija.

600-LETNICO cerkve so proslavljali na nedeljo 21. oktobra v Rušah pri Mariboru, ko so imeli blagoslo-

vitev obnovljenega svetišča, katerega začetki segajo v leto 1387. Ta slovesnost je hkrati tudi neuradni začetek praznovanja 900-letnice Ruš, ki je na sporedu za prihodnje leto.

Če takele stoletne jubileje primerjamo z jubileji naših avstralskih župnij, šele začutimo, kako smo na peti celini mladi in negodni. Tu je že starost stotih let nekaj častitljivega in vredna posebne omembe . . .

ŠESTDESETA OBLETNICA bazoviških žrtev je potekla letos. Ni prepozno omeniti mogočne komemoracije na nedeljo 9. septembra na bazoviški gmajni, kjer se je pred spomenikom mučencem fašizma Milošu, Bidovcu, Marušiču in Valenčiču zbrala velika množica slovenskih ljudi. Zborno petje in govorji so dali celotni spominski prireditvi svečan ton, prav tako polaganje vencev slovenskih organizacij.

Poročilo pa žal omenja nastop tretjega govornika, mlajšega tržaškega pesnika, katerega enostranski, protizgodovinski in enotnost zamejskih Slovencev razkrajajoči nastop vsekakor ni sodil na tako prireditve. Primorskim Slovencem tako sveta bazoviška tla ne bi smela postati poceni tribuna za nezrele in neodgovorne nastope.

V LANSKEM LETU je izšlo za 7 odstotkov manj slovenskih knjig. Vsega skupaj je bilo natisnjeno 1740 knjig, od teh 1577 v Sloveniji, v drugih jugoslovanskih republikah pa 163. Tudi slovenski časniki in revije označujejo padec: po številu za 17,6%, po nakladi pa 6,4%. – V primerjavi z drugimi republikami pa vidimo, da so imele te še večje izgube: na Hrvaškem je bilo v istem letu natisnjeno za 16% manj knjig, v Srbiji pa za 13%. Ob težkih spreminjajočih se razmerah smo Slovenci še kar na dobrem.

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA je letos izdala že šestnajst knjig in med njimi so bile nekatere prave uspešnice. Deset knjig je še v pripravi. Naklada redne zbirke je še vedno visoka, četudi mnogo manjša kot je bila nekdaj. Letos je Mohorjeva družba natisnila okoli 25.000 izvodov. Je pa vodstvo družbe ugotovilo, da se bralna kultura ljudi zelo spreminja. V mestih je vedno manj naročnikov in že dolgo prevladuje dežela. Treba bo preusmeriti trg iz redne izdaje knjig za deželo na izdajanje knjig zunaj redne zbirke za mesta. – V novih demokratskih razmerah matične domovine bo tudi več sodelovanja med celjsko MD in zamejskima: celovško ter goriško Mohorjevo.

NA FINŽGARJEVEM DOMU na Mirju v Ljubljani (Finžgarjeva 12) so odkrili spominsko ploščo s pisateljevo podobo in napisom: *V tej hiši je zaključil svojo življenjsko pot Fran Saleški Finžgar, 1871 – 1962.* Ob odkritju so povedali nekaj misli Matjaž Kmecl, Tone Pavček in Janez Milčinski. Finžgarjevemu spominu

so se ta dan poklonili tudi učenci dveh po pisatelju imenovanih šol: iz Lesc in Barkovelj pri Trstu.

RAZSTAVO iz zbirke starejših rokopisov sta 5. oktobra v Kulturno-informacijskem centru v ljubljanskih Križankah priredila Arhiv Republike Slovenije in pa Mestni muzej Ljubljana. V to zbirko je danes uvrščenih 480 rokopisnih knjig ter kakih deset rokopisnih fragmentov. Od tega so izbrali za razstavo 61 rokopisnih knjig in fragmentov, ki so natančno opisani v spremem katalogu. Razstavljeni rokopisi so bili v latinskom, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku. Prvič so bili na ogled tudi fragmenti starocerkvenoslovanskih besedil, ki so pisani v glagolici.

O KRIMSKI JAMI smo že zadnjič pisali in objavili sliko, kako je lepo urejena žrtvam v spomin. Danes pa objavljamo tudi sliko križa, ki so ga postavili ob grobišču. Križ je šest metrov visok, Križani na njem pa ima dva metra. Vse je iz grobo izdelanega lesa in kot nalašč za ta kraj žrtev. (Slike o Krimski jami nam je poslala gospa Ivanka Bajt, Canberra, po letosnjem obisku v domovini ter se ji za pozornost iskreno zahvaljujemo.)

SLOMŠEK *nam govori*

SLOMŠEK nam pove nekaj novembrskih misli, ko združi praznik vseh svetnikov in spomin vernih duš ter razlaga občestvo svetnikov. Takole nam govori:

STARA in lepa je navada med katoliškimi kristjani, da obhajajo svoje krstne godove. Vsaka skrbna mati pove otroku, kdaj je njegov god. Vsak član družine mora na godovni dan v cerkev k sveti maši in k sestim zakramentom. Doma pa je potem kaj boljšega na mizi. Tudi sveta mati katoliška Cerkev vse leto isto dela: vsak dan obhaja god kakega svetnika ali svetnice. Ali število svetnikov je toliko, da ne more vsak imeti svoj dan v letu, zekaj "...videl sem veliko množico, katere nihče ni mogel prešteti" (Raz 7, 9). Zato ima Cerkev poseben praznik, ki ga posvečuje vsem svetnikom skupaj.

Na ta praznik pa obhajamo trojno bratovščino.

Prvič: svetnike v nebesih častimo, naše zveličane brate in sestre slavimo.

Drugič: vernikov na zemlji se spominjamo, ki se z nami za nebesa vojskujejo,

In tretjič: Vernih duš v vicah ne pozabimo, ki še v ognju očiščevanja trpijo, da jím pomagamo.

To je o b ċ e s t v o s v e t n i k o v prav veselo za nas.

S v e t n i k i v n e b e s i h . Veselo povest vam imam sporočiti od naših ljubih bratov, sester, znancev in znank. Iz daljne dežele vas lepo pozdravljam ter vas povabijo k sebi v nebesa. Kakor zvezde na jasnem nebnu se svetijo v nebesih svetniki okrog Jezusa in Marije: apostoli, preroki, vsi mučenci, ki jih škrlat krasiti; in v belem oblačilu spoznavalcev krdelo; deviški zbori čistih duš, spokorniki, puščavniki ... Oh, res, "nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo, nobeno srce ni občutilo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo" (1 Kor 2, 9).

Ravno tako veselje čaka tudi nas; to nam svetniki, naši bratje, srčno želijo, ko nam iz nebes roke podajajo in nas za seboj vabijo. Svetniki so rože, usajene med trnje sveta, ki so v rosi milosti božje, od ljubezni vse-mogočnega Boga, veselo v nebesa prirastle. Od tam nam ljubeznivo namigavajo, da naj pridemo za njimi. Naša dolžnost je, da te svoje nebeške prijatelje časti-

V nebesih sem doma,
to oznanujeta
mi zemlja in nebo
in vsaka stvar lepo.

V nebesih sem doma,
od tega ne sveta,
nebes se veselim,
tja priti si želim.

V nebesih
kjer moji
se večno
si mene tj.

V nebesih
tam Jezus
tam je moj
tam vedno

mo, njih kreposti posnemamo in se priporočamo njih priprošnji. Bodite pozdravljeni, nebeški prebivalci! Pomagajte nam v deželu večnosti!

Nadzvezdni dom dosegli ste,
nam sedeže pripravite!

Izgnanci prosimo lepo:
vabite k sebi nas v nebo!

V e r n i k i n a s v e t u . Poglavitna čednost svetnikov je: ljubezen do Boga in ljubezen do bližnjega. Isto naj bo tudi nam najbolj pri srcu! Vsi smo bratje in sestre na svetu, otroci Očeta v nebesih; drug za drugega moramo skrbeti. V dobrem se utrjujemo z opomini in lepimi zgledi. Drug drugega moramo svariti. Ako svojega brata pripelješ na pravo pot, rešiš njegovo dušo. V potrebah, dušnih in telesnih, si moramo pomagati. Dosti bratov in sester imamo daleč preko morja, ki v smrtni senci sedijo, Boga ne poznajo in ne vedo, kako mu služiti. Tudi njim smo dolžni pomagati, da pridejo v naše občestvo: z molitvijo, z darovi za misijone. Tako nas bo nebeški Oče ljubil kot dobre otroke, nas nekoč vzel k sebi in nam bo vse solze obrisal.

D u š e v v i c a h . Prebivališče je sveto. Nič omadeževanega ne more v nebesa. Zato obhajamo tretji spomin duš v vicah: naših rajnih, ki časno trpijo in se čistijo, plačujejo dolgove ostrí božji pravici in čakajo na našo pomoč. Naši znanci, prijatelji, starši in sorodniki nam klíčejo: "Usmilite se nas, usmilite se nas vsaj vi, prijatelji naši!"

ESIH
EM DOMA

n doma,
ji že
e,
le.

n doma,
no da,
avi dom,
čen bom.

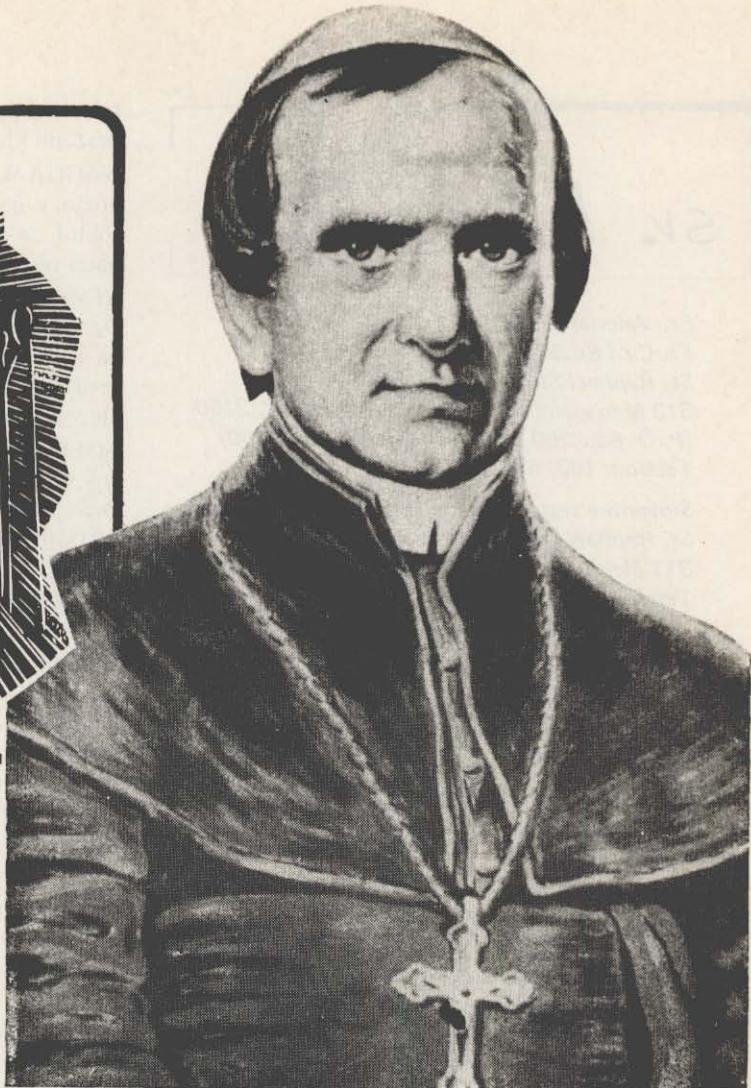
Lahko jim pomagamo z molitvoj, s sveto mašo in z drugimi dobrimi deli po zgledu Makabejskih bratov. Dolžni smo dušam v vicah pomagati, ker so nam tudi oni v življenju dobro storili, kot pravi starodavna pesem o dušah v vicah:

*Slisiš sin, kako zdihuje
ljubi oče v vicah tam,
morebiti dolg plačuje,
ki si ti ga storil sam.*

*Draga mati v vicah toži:
kje si, moja ljuba hči?
Tukaj sonce nam ne kroži,
dolge naše so noči.*

*Sestra kliče svoje brate,
žena móža, mož ženó,
znanec mnogo tam imate,
pomagajte jim zvestó!*

Poglejte prekrasno in veliko občestvo svetnikov: od Boga Očeta ustvarjenih, od božjega Sina odkupljenih, od Svetega Duha posvečenih božjih otrok. Vsi smo eno veliko sorodstvo v božjem kraljestvu. Danes, na praznik vseh svetnikov, imamo vsi svoj godovni dan: eni se že v nebesih vesele, drugi v vicah trpe, mi se pa še na svetu vojskujemo. Veselo si vsikdar v roke sezimo, skrbno drug drugemu v nebesa pomagajmo, da bomo srečno k Očetu prišli in pri njem prebivali!

NEKAJ SLOMŠKOVIH MISLI:

Zoper moč smrti ni rože na vrti.

Kjer ní nobene postave, tam veljajo same pesti.

Ako pravičen se hudim pridruži, kmalu se dobro s hudim okuži.

Kdor želje ne premaguje, si smrtno puščico kuje.

Kdor pridno dela, mu jesti diši, zdrav ostane in lahko živi.

Nič ne pomaga se le naučiti, kar je potrebno, pa ne storiti.

Nesrečen ni, dasi vse drugo zgubi, komur še upanje v srcu živi.

Pravo veselje ni tamkaj doma, ako ga mir in pravčnost ne da.

Kaj pomaga še toliko čedna lupina, ako jedro ni dobro.

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,

Fr. Ciril Božič, O. F. M.,

St. Raphael Slovene Mission,

313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)

Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne

St. Raphael Convent,

311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160

Telefon: (02) 682 5478

SLUŽBE BOŽJE:

MERRYLANDS – Praznik Marijinega brezmadežnega spočetja, 8. december (letos je na soboto), bomo pri Sv. Rafaelu proslavili s sveto mašo ob 9.30 dopoldne, kot imamo običajno nedeljsko mašo. Ker je sobota za večino prost dan, upamo na lepo udeležbo. – Isti dan zvečer ob sedmih pa bo vigilna maša druge adventne nedelje.

Advent bomo praznovali s kratko pobožnostjo ob petkih zvečer ob 6.45 in pa z božično devetdnevničico od 16. do 24. decembra. Pri devetdnevničici bomo molili za našo domovino, za mir na svetu, za begunce, za našo mladino in vse, ki se pripravljajo na zakon, za družine v težavah zaradi nesoglasja, alkoholizma in mamil.

WOLLONGONG – V Figtree bo vse srede v adventu sveta maša ob sedmih zvečer združena z adventno pobožnostjo. Te srede so: 5., 12. in 19. decembra. – Nedeljska služba božja bo 9. decembra ob peti uri popoldan. Sledi Miklavževanje, o katerem več kasneje. – Vigilna maša četrte adventne nedelje bo v soboto 22. decembra ob sedmih zvečer. – Polnočnica bo v ponedeljek 24. decembra. Slovesnost se bo pričela ob pol-dvanajstih s petjem božičnih pesmi. Sodeluje tudi mladinski zbor "Zlati glas". – Novo leto, torek 1. januarja: služba božja bo letos že ob 11.30 dopoldne. – Na praznik Gospodovega razglašenja, nedelja 6. januarja, bo izredna služba božja, nato pa redni dne 13. in 27. januarja, vselej ob peti uri popoldne.

CANBERRA – GARRAN, A.C.T. – ima redno slovensko mašo v nedeljo 16. decembra. Naslednje so na božič (torek 25. dec.), na novo leto (torek 1. jan.) in v nedeljo 20. januarja, vedno ob šesti uri zvečer. – Lepo prosimo za številno udeležbo, da ne bo pater, ki

naredi dolgo pot do canberrskih vernikov, maševel praznim klopfem . . .

WAGGA-WAGGA pride na vrsto za slovensko službo božjo v nedeljo 16. decembra. Čas službe božje bo tokrat že ob dvanajstih ur, torej opoldne, ker mora pater ob šestih začeti mašo v Canberri.

NEWCASTLE ima slovensko mašo na nedeljo svete Družine, 30. decembra. Čas: ob šestih zvečer, kraj pa tudi običajni: cerkev Srca Jezusovega, Hamilton. Pred mašo prilika za spoved, po maši običajno srečanje v dvorani.

GOLD COAST: slovenska maša bo v soboto 5. januarja ob 7.30 zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, Fairway Drive, Merimac. Po maši srečanje pri vhodu v cerkev. BRISBANE pride na vrsto za slovensko mašo naslednji dan, v nedeljo 6. januarja, na praznik Gospodovega razglašenja ali sv. Treh kraljev. Čas je ob 11.30 dop., cerkev Matere božje, South Brisbane. Upam, da se boste dogovorili za srečanje po maši.

MAROOCHYDORE, cerkev Marije Morske Zvezde bo kraj, kjer se bomo sestali k slovenski službi božji na isto nedeljo, 6. januarja, ob 7.30 zvečer. Cerkev je na Church Street. Lepo bo, če bomo imeli po maši tako prijetno srečanje, kot smo ga imeli že dvakrat.

SREČANJE UPOKOJENCEV in BOLNIKOV bo spet v četrtek 6. decembra. Ob 10.30 bo sveta maša, nato pa v dvorani kosilo in družabnost. Kot doslej, ima tudi tokrat postrežbo in sploh celotno organizacijo na skrbi naša molitvena skupina. Poskrbite za naše starejše rojake in jim omogočite udeležbo s tem, da jih obvestite o srečanju in jim nudite prevoz!

STOJNICA v prid našega verskega središča je spet na sprednu v kiosku merrylandskega trgovskega kompleksa v četrtek 29. novembra. Spet se priporočamo za primerne predmete v dobrem stanju.

MIKLAVŽEVANJE z nastopom otrok naše Slomškove šole bo v nedeljo 9. decembra po maši v cerkevni dvorani. Starsi lahko prinesejo darove za svoje otroke že v soboto zvečer ali pa v nedeljo pred mašo. Isti dan bo Miklavž obiskal tudi rojake v Figtree: Miklavževanje bo sledilo redni sveti maši ob petih popoldne. Z obiskom Miklavža bo združen tudi nastop mladinskega zbora "Zlati glas" ter drugih mladincev oz. mladink, ki naj se pravočasno prijavijo Andreju Žičkarju na telefonu (042) 84 3736 ob večernih urah.

KONCERT BOŽIČNIH PESMI bo naša letošnja posebnost predbožičnega časa. Prvič boste slišali božične pesmi izven cerkve, v naši dvorani. Nastopajo razni združeni pevski zbori. Koncert bo na četrto adventno nedeljo, 23. decembra, ob sedmih zvečer. Da bo prikladno za tiste rojake, ki žive daleč in bi radi z obiskom koncerta opravili tudi nedeljsko dol-

žnost, bomo imeli ob šestih pred koncertom sveto mašo. Tako jim ne bo treba dvakrat na isti dan priti v Merrylands.

MERRYLANDČANI imate priliko udeležbe pri petju božičnih pesmi – **Christmas Carols** – tudi v **Central Gardens**, ki bo v soboto 15. decembra ob osmi uri zvečer. Nastopajo razni zbori, ansamblji in solisti.

POLNOČNICA bo tudi letos v dvorani, na sveti večer, v ponедeljek 24. decembra opolnoči. Spovedovanje bo od enajste ure dalje v cerkvi. Tam bodo tudi jaslice, pri katerih počastite božje Dete, ki se je rodilo v naše odrešenje. – Poleg polnočnice bosta na božični dan pri Sv. Rafaelu še dve maši: prva ob osmi uri zjutraj z ljudskim petjem, druga pa ob 9.30 slovesna in z zborovim petjem. – Na nedeljo po božiču, praznik svete Družine 30. decembra, bo sveta maša ob običajni uri (9.30), po bogoslužju pa Zahvalna pesem za konec leta in blagoslov z Najsvetnejšim. – Sveti mašo bomo imeli tudi na Silvestrovo (ponedeljek 31. decembra) ob sedmih zvečer. – Na Novo leto, torek 1. januarja, bo sveta maša ob 9.30 dopoldne in tudi ob sedmi uri zvečer.

BOŽIČNI SPORED, ki sem ga vključil že v to številko, bom na kratko ponovil v decembrski, to je božični številki Misli.

P. CIRIL se je vrnil iz Melbourne, kjer je bil eno leto na študijskem dopustu v St. Pashal College, Box

Hill. V tem času je sestavil vse naloge, ki so mu jih predpisali na ljubljanski teološki fakulteti. Tudi svojo tezo je že končal. Drugo leto bo moral v Ljubljano, da jo bo pred profesorji branil za pridobitev licenciata iz pastoralne teologije. Želimo mu že zdaj veliko uspeha pri izpitih, ki jih mora še opraviti. – Vesel sem, da se je vrnil v Merrylands in si spet deliva delo, ki ga je za enega vse preveč. Zlasti še za človeka, ki se bliža starosti, ko je na vrsti pokoj. Prihaja čas, ko bo treba odložiti vodstvo našega verskega središča na mlajša ramena.

POROKE – **Ronald Collier**, Bega, NSW, in **Brigita Osolnik**, Fadden, ACT, hčerka Vinka in Marije r. Fa-lež. – Župna cerkev sv. Družine, Gawrie, ACT. Med poročno mašo dne 22. septembra 1990.

V soboto 13. oktobra 1990 sta se v Campsie, NSW, poročila **Gerrard Davidson**, avstralskega rodu, in **Dragica Flisar**, hčerka Ivana in Irinke, po rodu iz Prekmurja, zdaj v Marrickville, NSW.

Ivan Koželj, St. Marys, NSW, rojen v Celju in krščen v Vojniku, ter **Cvijeta Gavrić**, rojena v Stanič-Rijeka, krščena v Doboju. Priči sta bila Milorad Simonović in Alojzij Rajnović. – Merrylands, med poročno mašo dne 20. oktobra 1990.

Andrew Robinson, Marsfield, NSW, sin Roya in Ruth r. Eden, rojen in krščen v Sydneju, ter **Irena Tomšič**, Wentworthville, NSW, hčerka Staneta in Marte r. Spadaro, rojena v Sydneju, krščena v Blacktownu. Priči sta bila D. Wilson in J. Hough. Škof B.

Letošnji
prvoobhajanci
pri
Sv. Rafaelu.
Imena
smo objavili
v prejšnji
številki.

Heather je dal spregled od kanonične oblike poroke, da je bila poroka lahko v prezbiterijanski cerkvi sv. Andreja, Wentworthville, 3. novembra 1990.

Davorin Vinko Miljevič, Merrylands, NSW, sin Vinka in Ane r. Buljan, ter Stacey Lee Dennis, Merrylands, NSW, hčerka Keitha in Fay Wendy r. Ryan. — Cerkev sv. Benedikta, Smithfield, NSW, 10. novembra 1990.

Vsem parom naše čestitke k prejemu svetega zakona. Želimo jim, da bi zakramentalna milost v njih močno delovala ter jim ohranila stanovitnost, obilo ljubezni in zvestobe!

KRSTI — Natasha Maryanne Stanič, Greystanes, NSW. Oče Daniel, mati Diana r. Zula. Botra sta bila Stephen Stanič in Patricia Cochrane. — Župna cerkev Kraljice miru, Greystanes, NSW, 15. julija 1990.

Michael John Hector, Fairfield, NSW. Oče Brian, mati Marija r. Rakušček. Botrovala sta Franc in Angelina Rakušček. — Sv. Rafael, Merrylands, 28. oktobra 1990.

James Christopher Koželj, Condell Park, NSW. Oče Marijan, mati Irena r. Kuret. Botra sta bila Branko in Julija Fabijančič. — Sv. Rafael, Merrylands, 11. novembra 1990.

Novokršencem kakor tudi staršem, botrom in vsem njih družinam naše iskrene čestitke. Malčki so

s krstom postali člani katoliške Cerkve. Bog daj, da bi jim starši omogočili, da bodo po naukah Cerkve tudi živeli!

V naši kroniki na tem mestu bomo po želji objavili tudi krste v avstralskih cerkvah, če nam sporočite podatke, kakor jih vidite zgoraj. Isto velja za katoliške poroke rojakov kot tudi za smrtne primere.

PRVEGA POKOJNEGA med nami v mesecu novembru naj omenim za konec: V torek 13. novembra je v "Aranue Lodge" v Sydneyu umrl MIHAEL OREHOV. Rojen je bil 23. septembra 1929 v Ljubljani v družini Mihajla in Metke r. Kovšca. Oče je bil rojen v Rusiji, mati pa je bila doma na Vrhniku. Pokojnik je prišel v Avstralijo ravno na svoj rojstni dan, 23. septembra 1964. Živel je večinoma v Sydneyu, med drugimi tudi v okraju Lidcombe, nekaj časa pred leti pa tudi v Baragovem domu v Melbournu. Maja 1986 mu je v Sydneyu umrl brat Aleksander in ostala mu je tu le še nečakinja Danica Petrič, da je ob njeni skribi lažje prenašal čas bolezni. V Ljubljani pa ima še dve sestri in eno polsestro, ena sestra pa je v Kanadi. — Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v torek 20. novembra, nato je bil pokopan v grob na Independent Section pokopališča Rookwood, kjer že počiva njegov brat Aleksander. R. I. P.

P. VALERIJAN

Zemlji, ki me je rodila,
dajte moj umrli prah;
ona bodi mi gomila,
njen odeva naj me mah!
/S. Gregorčič/

Vaška
cerkvica
z božjo
njivo
/Bele
vode
pri
Šoštanju/

LOJZE
KOZAR

Premakljivji svečnik

(29.)

Že doma, ko je samo še razmišljal o tem, kako bo v ječi, saj ni imel nobene osebne izkušnje, si je želel in je bil tudi prepričan, da bo vsaj takrat nekoliko sam v svojem svetu, ko se bo obrnil vstran od drugih in bo vsaj od ene strani zaščiten. Toda želja se mu ni izpolnila. Sojetniki so sedeli vsak na svojem koncu ležišča in samo eno mesto je bilo prosto, prav v sredi med drugimi.

Zdravko bi najraje prosil, naj bi kateri od teh, ki so ječe že vajeni, odstopil mesto ob steni, ko pa je videl njihove privoščljive poglede, polne posmehljive radovednosti, se je premislil. Tudi to moram prenesti, si je dejal in se usedel na rob praznega mesta.

"Dober dan! Če je v ječi kateri dan lahko dober," je rekel in šel s pogledom od človeka do človeka, pa ni opazil na nobenem obrazu kakega zanimanja, niti ni dočakal odgovora, le od stene se je zaslišal hripav glas:

"Hudiča je dober! Boš že videl. Ali pa morda pričakuješ, da boš tudi tukaj kakšen 'ekstra' človek? Na tisto kar pozabi."

"Sem že pozabil. Meni je ime Zdravko. Vas bom pa že počasi spoznal."

"Če se ti bo zdelo vredno," je rekel zopet oni edini glas od stene, drugi pa so še nadalje vztrajno molčali.

Zdravko se je potegnil nazaj, legel na hrbet ter prisluškoval napeti tišini, ki ni bila, to je Zdravko dobro čutil, vsakdanja, ampak se je v njej kuhalo nekaj zoprnega, tujega, napadalnega.

"Rekel si, da si že pozabil, da si nekaj 'ekstra', delaš pa nasprotno."

"Saj nič ne delam."

"Ležiš, ko ni dovoljeno ležati."

"Mislil sem, da je vseeno, ali ležim ali sedim."

"Ti nimaš tukaj prav nič misliti. Mislio drugi, ti samo ubogaj. Doslej si samo zapovedoval, zdaj boš pa samo ubogal."

"Saj stražnika ni blizu."

"Kaj te briga stražnik. Sedaj si pod oblastjo sobnega starešine."

Zdravko se je dvignil na komolce in se splazil nazaj na rob postelje.

"Sem prvič v zaporu, pa na to nisem pomislil. Kateri pa je sobni starešina? Ste vi?" se je obrnil k tistemu, ki je edini doslej govoril.

"Tudi ko si bil zunaj, nisi mogel biti preveč pameten, če si zdaj pomislil na to, da bi jaz lahko bil sobni starešina."

"Kateri pa je?"

"Zraven njega sediš."

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$49.— Sonia Obranovich; \$34.— Angela Kostevc; \$32.— Marjan Lauko; \$22.— Janez Lah; \$17.— Jean Sluga, Josephine Hvala; \$16.— Ivan Leben, Milena in Zorko Abram; \$15.— Jerica Grželj; \$12.— Gina Terezija Gesmundo, Jože Vičič, Angela Dodič, Olga Hrvatin, Feliks Drobež, Aleksander Bole, Terezija Cresi; \$11.— Ivan Šestan; \$10.— Maria Ogilvie, Albin Žarn, Anton Ferfila, Alojz in Nežka Hrast; \$8.50 Helena Mohorko, \$7.— Ivan Truden, Ivanka Bajt, Ivan Sužnik, Marta Suša; \$5.— Rudolf Horvat; \$4.— Ivanka Repina, Janko Menič, Daniel Podelak, Alojz Gombač; \$3.— Franc Kološa; \$2.— N. N., Miro Kastelic, Dušan Novak, Miha Ulcej, Vera Prezelj, Julie Blažič; \$1.— Janez Sivec.

V POMOČ MISIJONOM
IN NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$300.— D. T.; \$120.— C. Š.; \$50.— Za lačne namesto božičnih voščil prijateljem in znancem družina Jože Brožič (Campbellfield, Vic.); \$40.— Marija Kužnik (Sydney) s hčerkami za lačne v misijonih namesto božičnih voščilnic znancem, Anica Konda z družino (Sydney) za misijone namesto božičnih voščilnic znancem; \$25.— Ivanka Bajt (ACT) namesto božičnih voščilnic znancem; \$20.— Alojz Golja z družino.

MATERI TEREZIJI
ZA NJENE LAČNE SIROTE:
\$20.— N. N.

ZA BARAGOV IN SLOMŠKOV
PROCES v zahvalo:
\$50.— Angela Kostevc.

VSEM DOBROTNIKOM
NAJ DOBRI BOG
STOTERO POVRNE!

V A B I L O

ROJAKOM PO SVETU

k uresničenju

tretje slovenske univerze

MISEL ni nova. Že dalj časa govorimo in pišemo o možnostih tretje slovenske univerze, doma in v tujini preštevamo imena tistih naših rojakov – znanstvenikov, raziskovalcev, gospodarstvenikov, umetnikov –, ki dosezajo svetovni sloves. O konkretnejših oblikah tretje slovenske univerze se je dr. Janez Dular, minister za Slovence po svetu, pogovarjal v prostorih IS RS, v sredo 26. septembra, z nekaterimi vidnejšimi osebnostmi kulture, izobraževanja, raziskovalcev za narodna vprašanja. Minister Dular je predstavil osnutka te porajajoče se ustavove ter okrožnice slovenskim raziskovalcem po svetu.

Za uresničitev te vizije si prizadeva slovenska vlada. Vendar pri tem ne gre za kakšno "novo ustanovo", temveč le za načrtno sodelovanje uveljavljenih slovenskih znanstvenikov po svetu pri predavateljskih gostovanjih na univerzah v Ljubljani in Mariboru, mentorstvo pri podiplomskem študiju, za priporočanje nadarjenih študentov za tuje štipendije, recenziranje naših raziskovalnih nalog, sodelovanje v habilitacijskih komisijah, za medsebojno izmenjavo znanstvenih publikacij in podobno. Slovenska vlada vabi zato vse slovenske znanstvenike in druge vrhunske strokovnjake po svetu, da se pridružijo temu prizadevanju, opozorijo pa naj tudi druge. Podatke o teh ljudeh (kraj in stroka) – z zagotovilom varovanja in potrebne zaupnosti – zbira pri IS RS oddelek za Slovence po svetu.

Nekateri Slovenci so se uveljavili s svojimi talenti na tujih univerzah, znanstvenih inštitutih in drugih ustanovah; s svojim znanjem in izkušnjami so udeleženi pri vrhunskih dosežkih sodobne humanistike, družboslovja, naravoslovja in tehnologije "in tujina se diči z deli njih."

Zdravko se je ozrl na levo. Tu je sedel velik človek, grobega obraza in velikih lopastnih rok, ki so mu počivale na vozlatih kolenih napeto kar kor v nekem pričakovanju in samo močna mezinca obeh rok sta enako merno utripala in tolkla ob progaste jetniške hlače. Ne z obrazom ne kako krenjo ni izdajal, da se morda pogovor med Zdravkom in jetniki kom tiče prav njega.

Na desni strani je sedel majhen, zgrbljen možiček. V obraz je bil siv, z globoko vdrtimi očmi, ki so nemirno begale od stropa do tal, kakor da preganajo nevidne grozljive stvari. V pasu je bil ozek, roke so mu bile dolge in nenavadno ozke, kakor roke kakega umetnika. Ohlapno viseča jetniška obleka na njem je razodevala izredno mršavo telo.

Zdravko se je moral odločiti. Odločil se je prav za tega na videz neznatnega človeka, ki pa je širil okrog sebe neko notranjo napetost in silo.

"Potem si pa sobni starešina ti. Ali moram morda sobnemu starešini reči vi, kakor sodniku?"

"Kako si pa uganil? Ti je kdo povedal? Ga opisal?" je bil radoveden glas ob steni.

"Bilo je samo dvoje možnosti. Zato sem pač lahko zadel. Prav tako bi lahko tudi zgrel. Bi bilo potem kaj narobe?"

"Tu je lahko vse narobe ali pa vse prav, kakor se vzame. Zdaj pa žem enkrat sprazni culo."

"Nimam nič takega v njej."

"Kako nič takega? Kje pa je čik?"

"Misliš cigarete? Na to pa nisem pomislil. Sam ne kadim in sem na točisto pozabil. Pa ni nič zamujenega. Imam nekaj denarja in zanj kupim cigaret. Kdo bi nam jih lahko priskrbel?"

"Daj denar, drugo je naša skrb."

Zdravko je vzel iz brevirja nekaj rdečih in jih ponudil sobnemu starešini. Ta jih je zmečkal in vrgel onemu ob steni.

"To ni moje delo," je rekel in glas mu je bil globok in pojoč, kakor bi ga tako šibkemu telesu težko prisodil.

Ure so tekle, napetost v sobi je ostala. Po kosilu je Zdravko vzel iz svoje cule brevir in ga odprl, sede na vznožju postelje.

"Kaj pa je to?" je rekel glas od stene. "Menda ne boš bral brez dovoljenja sobnega starešine?"

"Uprava jetnišnice mi je dovolila vzeti s seboj brevir, tole knjigo. Iz neje duhovniki vsak dan molimo predpisane molitve. To je naša dolžnost, ki je brez važnega vzroka ne smemo opustiti. Če pa je potrebno dovolje nje še posebej, pa prosim, naj mi ga sobni starešina da."

"In če ti ga ne da?" je kakor v nagajivi otroški igri vzkliknil oni ob steni.

"Bom pač moral moliti brez dovoljenja," je rekel Zdravko počasi in resno, kakor da mu gre za zelo važno stvar.

"Misliš?" je rekel sobni starešina in veselo zrasel, kakor da se pripravlja na družinsko slovesnost. "Misliš zares?"

"Mislim, da sobni starešina ni nad jetniško upravo. In če mi je ta dovolila vzeti s seboj brevir, mi ga tudi tukaj ne bi smeli braniti."

"Kdo ti je pa branil, to nam povej. Kdo ti je branil imeti s seboj bre-

vir, ali kako že tej reči praviš? ”

“Vse skupaj sem tako razumel. Dobro, če sem se motil.”

“Imej, če hočeš, svoj brevir. Toda z molitvijo nas tukaj ne boš motil.”

“Ne mislim vas motiti, saj ne bom molil na glas.”

“Samo to manjka, da bi molil na glas. Nas moti že to, če sploh molis.”

“Žal mi je, če vas to moti, toda moliti moram.”

“Vraga ti je žal. In ne boš molil. Tukaj že ne. Počakaj, da prideš ven, potem se pa slini okrog oltarja, kolikor hočeš.”

“Kako pa ti, Bengo, govoris s svetim človekom, a? Ne poznaš nobenega spoštovanja do milostljivega gospoda, a? ” se je drugi od stene prenarejal.

“S svetim človekom? Kaj pa je na njem svetega? Zmečkana jetniška obleka, polna zaplat? Ta že ni sveta. In če bi ga slekli, bi videli, da je pod kožo prav tako krvav kot mi vsi.”

“Zato pa je prišel v ječo, ker je pod kožo krvav. Če ni morda po nedolžnem tukaj, ali bolje rečeno, po pomoti ali po krivdi sodnikov, kakor mi vsi. Kdo izmed nas pa je kdaj kaj zagrešil? In vendar smo tukaj, zbrani lepo na varnem, da nas hudobni svet ne bi pokvaril.”

Zdaj so se začeli vmešavati drug za drugim in so se prehitevali z vprašanji in s pojasnili, drug drugemu so segali v besedo, dokler ni starešina s svojim zvonkim glasom prevpil vseh in vprašal:

“Zdaj pa povej, zakaj si po nedolžnem tukaj? ”

“Nisem po nedolžnem tukaj.”

“Hudiča, sem prav razumel? Da nisi po nedolžnem tukaj? Torej si kriji? ”

“Da, kriv sem.”

“Fantje, ta far je znored. Pravi, da je kriv. Kdaj pa je bil kakšen duhovnik česa kriv? Mi, grešniki, ne rečem, mi smo pač mnogočesa krivi. Zato smo pa poklekali pred častite in svete gospode in se obtoževali, toda da bi farji bili kdaj česa krivi? ”

“Tudi jaz in vsi duhovniki poklekujemo pred častite gospode, če že hočete spovednika tako imenovati, in priznavamo, da smo krivi, jaz pa sem tudi pred sodičem priznal, da sem kriv, ker tega ne smem tajiti. Samo resnica me bo osvobodila.”

“In te je osvobodila, bratec! Zdaj vidiš, kako te je osvobodila, da te je speljala sem v to lukanjo med nas razbojnike, ki ne spoštujejo niti sodnika niti duhovnika in priznavamo nad seboj samo eno oblast, to je oblast sobnega starešine. Tudi tebi svetujemo, priznaj to oblast in ubogaj, pa ti bo dobro na zemlji in boš dolgo živel.”

“Priznam in jo bom priznal, dokler ne bo posegala v področje, kjer zapoveduje višji gospodar.”

“Kdo je ta višji gospodar? Višjega gospodarja tukaj ni.”

“Je, in to je Bog.”

“Neumnosti kvasiš. Boga ni in ga nikoli ni bilo.”

“Je in je vedno bil.”

“O tem se zdaj ne bomo prepirali. Rajši povej, kakšen zločin si storil, da si pristal med zavrženci tega sveta.”

Russell Falls blizu Hobarta / Tas./

hovih rok”.

Čemu nenadoma pospešeno zanimanje za tak pretok znanstvenih informacij? Gre za sooblikovanje in uveljavljanje sodobnega slovenstva. Minister Dular je še poudaril: “Sedanje in prihodnje spremembe v republiki Sloveniji, uresničevanje njene suverenosti in njeno vstopanje v mednarodni politični, gospodarski in kulturni prostor, odpirajo Slovencem nove življenjske možnosti, hkrati pa jih izpostavljo najzahtevnejšim kakovostnim merilom, kakršnih se drži razviti svet. Za enakovredno uveljavitev v takih razmerah mora slovenski narod zbrati in izrabiti vse svoje tvarne in duhovne zmogljivosti, razviti pa tudi nove. Med poglavitnimi pogoji takega razvoja sta prenova našega izobraževalnega sistema in pospešitev znanstvenega raziskovanja.” jz v “Družini”

GROBOVI pokojnih so pridiga živim: pomni človek, da si prav. Morda jutri, morda čez petdeset let. Spričo večnosti majhna razlika.

Človek brez vere stoji ob grobu nerodno zmeden. Le veren človek more slišati in razumeti tiko pridigo grobov. Kljub bolečemu spominu na pokojne odhaja s pokopališča potolažen in obogaten.

Kako dragocen obisk: sam sredi grobov. Morda najlepši prostor za premisljevanje.

Vsek človek ima svojo nalogu na zemlji. Vsek ima svoj svet, ki mu ga je odkazal Bog. Vsek ima svojo pot in svojo misijo. Že to je v božjih načrtih, da živim. Lahko ne bi. In če živim z osnovno molitvijo: zgodi se tvoja volja, je moje življenje smiselno in bogato.

Po ovinkih ali po ravni poti: konec je skupen – Očetov dom.

Današnja naloga naša pa je le ena: stegovati roke k Bogu.

Franc Sodja /Trenutki molka/

"Nisem storil nobenega zločina."

"Prej si pa rekel, da si kriv. Ta človek govori zmešano. Zdaj tako, zdaj tako, kakor mu jezik prinese."

"Kriv sem, da sem bil lahkomiseln in nisem pomislil, kaj lahko iz moga ravnanja sledi."

"Slišali smo, da si ubil neko dekle."

"Menda iz silnega poželenja. Umor iz spolne sle ali nekaj podobnega. Je res tako?"

"Nisem jo ubil. Bila je nesreča. Sprožila je nevaren plaz v planinah. V tem plazu je našla smrt."

V kratkih besedah jim je opisal dogodek, pa so ga samo sumljivo gledali in se muzali.

"Nekaj pa si nam vendarle prikril, bratec, nekaj bistvenega."

"Kaj naj bi vam prikril?"

"To, zaradi česa si tukaj. Kar si nam sedaj natvezil, je tako brez tvoje krivde, da te nobeno sodišče zaradi tega ne bi moglo obsoditi na teh nekaj mesecev, ki si jih dobil. Ali nisi imel zagovornika?"

"Imel sem ga. Izmazal bi me, če jaz ne bi vztrajal pri izpovedi, da sem kriv."

"Bedak! Zakaj si pa vztrajal?"

"Ker sem zares kriv. Ne pravno, ne po paragrafih, ampak notranje, pred tistim sodnikom, ki je v nas in ki ga ni mogoče preslepiti in ki nas oprosti samo takrat, kadar smo popolnoma iskreni pred seboj. Moramo si priznati resnico, da nas ta notranji sodnik oprosti krivde."/Nad.prih./

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

NAŠA adelaidska skupnost je preteklo nedeljo, 18. novembra, sprejela v svojo sredo novega člana. Med sveto mašo je prejel zakrament svetega krsta Nathan Andrew Natt. Mama je Anita r. Isler, oče Colin Natt, botrovala pa sta Anna in Jožef Kapelj. Družina je pri pripravah in samem obredu zelo lepo sodelovala – res vzgled marsikateri mladi družini. Malemu Nathantu želimo božjega varstva in zdravja ter življenske modrosti, staršem pa tudi naše iskrene čestitke!

V sredo 7. novembra je bil pogreb IGNACA RAČIČA v Salisburyju. Ubila ga je elektrika, ko je čistil plavalni bazen. Pokojnik je bil rojen 3. septembra 1936 na Hrvaškem. Po očetu je bil slovenskega rodu, mati pa je bila Hrvatica. Svoj zadnji zemeljski dom je našel na smithfieldskem pokopališču. Sorodnikom naše sožalje, njemu pa večni mir pri Bogu!

Večkrat sem že omanjal našo knjižnico, sedaj pa gre delo zares h kraju. Vsa oprema – police, stoli, mize – je že nameščena in zdaj že urejujemo knjige, kar je zamudno in natančeno delo. Smo pa že zdaj lahko ponosni na lepo zbirko knjig. Veliko knjig je poklonil pokojni Stane Šubic in prepričan sem, da marsikaterje iz njegove zbirke ni mogoče več dobiti. Tudi gospod Janez Primožič iz Queenslanda nam je že dvačrat poslal nekaj knjig – Bog povrni zanje! Na tem mestu bi se tudi rad zahvalil Danilu Kreseviču za podarjene mize. Tudi nam je po izredno nizki ceni nabavil iz tovarne udobne stole, plačala pa sta jih gospa Marija Novak (v spomin moža Lojzeta, ki je umrl pred dvema letoma) in njen brat Jože Klement. Res se vedno najdejo dobri ljudje, ki jim ne uidejo potrebe misijona in radi priskočijo na pomoč.

V kuhinji dvoranice pa so kuhinjske omarice dobile nova vrata. Na nezaprtih omaricah se je nabiral prah – zdaj se ne bo več. Material je daroval Danilo Kresevič, mojster, ki jih je napravil in montiral, pa ne želi biti imenovan. Obema se preko Misli lepo zahvalim v imenu skupnosti.

V cerkvi smo dobili nov tabernakelj za našo kape-

lo, kjer naj bi bile shranjene sakralne posode. Priomal je od daleč – iz lepega Pertha, naredil pa ga je dobrotnik Ivan Cirej. Je občudovanja vredno delo, tako zunaj kot znotraj. Mojstru se adelaidski rojaki zahvaljujemo za dar. Upam, da ga bomo kdaj lahko pozdravili tu med nami ter bo videl svoja dela, podarjena slovenski cerkvi v Adelaidi.

Prvoobhajanci imajo verouk vsako soboto popoldne ob 2.30. Naj priglasijo svoje otroke starši, ki bi želeli, da prejmejo prvo obhajilo v slovenski cerkvi!

Radijska oddaja v priredbi našega verskega središča je vsako sredo zvečer ob 7.30 na valovih etnične radijske postaje 5 EBIFM. Za vas je – poslušajte jo!

Rojake bi rad opozoril, da bo z 28. novembrom našemu telefonu dodana še ena številka. Od takrat ne več 46 9674, ampak 346 9674. Zabeležite si jo!

Rojake v Milduri bom obiskal na tretjo adventno nedeljo, 16. decembra. Pred mašo bo priložnost za prejem zakramenta pokore, maša pa bo ob sedmih zvečer v cerkvi Srca Jezusovega, kot običajno.

V Beriju bom obiskal rojake v ponedeljek 17. decembra. Slovenska maša bo ob sedmih zvečer v farni cerkvi Our Lady of the River, pred mašo pa tudi priložnost za božično sveto spoved.

Obvestite se med seboj, dragi rojaki! In vsi lepo vabljeni k slovenskemu bogoslužju, ki naj bo domača priprava na božične praznike!

P. JANEZ

GOSPOD, moj Bog, pripravljen sem, da me ti preustvarjaš.

Živeti hočem iz twoje svobode.

Sprejemam samega sebe iz twoje roke.

Hočem biti tak, kakrnega si me hotel imeti ti.

Možnosti, ki jih čutim v sebi, in nepopolnosti, ki me omejujejo,

kar mi je odvzeto in kar mi je naloženo –

vse sprejemam, kar si tako hotel ti.

/ Romano Guardini: Molitev za godovni dan/

Z VSEH VETROV

DVANAJST LET je minilo v oktobru, kar smo presečeni in veseli hkrati slišali vest o izvolitvi slovanskega papeža, poljskega kardinala Karla Wojtyla. Zavladal je vesoljni Cerkvi, pa s svojim vplivom toliko pripomogel k razvoju "pomladi narodov". Ob vsem, kar je svet doživel v zadnjih letih, ne moremo mimo dejavnosti in zaslug sedanjega papeža. Njegova naravnost k človeku in neomajna zvestoba evangeliju zgovorno pričata o karizmatičnosti njegove osebnosti. Vedno znova občuduje svet njegovo neustrašenost in nadčloveški pogum, ko se spoprijema s starimi in novimi problemi. Naša želja ob dvanajsti obletnici je, da bi vedno našel veliko odprtih ušes in src, ki bodo slišali njegova vabilia in se odzvali. Bog daj, da bi bili med njimi tudi Slovenci s svojim tisočletnim krščanstvom. Ko vpletamo v svoje molitve prošnje in zahvale, ne pozabimo na našega skupnega očeta, ki potrebuje tudi naših molitev!

VOJNA v Perzijskem zalivu direktno prizadeva tudi slovensko podjetje, pravi poročilo iz Ljubljane. Metalna naj bi po že sklenjenih pogodbah z Irakom v naslednjih letih iztržila 130 milijonov dolarjev. Letošnji izkupiček z Irakom pa znaša dobrih 25 milijonov dolarjev. Pri tem se upravičeno bojijo, da zaradi blokade iraških računov v ameriških bankah (preko teh so dolej prihajala plačila) ni nobenega zagotovila za bodoče prejemke.

No, vsaj glede talcev pa Sloveniji ni bilo treba biti v skrbah, kot je v skrbah naša Avstralija. V Iraku je v začetku blokade živilo kakih 300 Slovencev, od teh 250 iz IMP, ki gradi v Bagdadu velik poslovni-trgovski center in še eno poslopje s poslovnimi in trgovskimi prostori. V Kuvajtu pa je bilo petnajst slovenskih zdravnikov in medicinskih sester.

SIMBOL UPORA proti stalinističnemu preganjanju Cerkve na Madžarskem je bil kardinal Mindszenty. Leta 1949 je bil na planiranem sodnem procesu obsojen na dosmrtno ječo. Svobodo mu je prinesla madžarska vstaja leta 1956, po precej dolgem zatočišču na ameriškem veleposlaništvu v Budimpešti pa se je umaknil na Dunaj, kjer je leta 1975 tudi umrl. Nove madžarske oblasti so že preklicale krivično obsodbo ter v znak priznanja poimenovale po njem trg pred nadškofijskim dvorcem, zdaj pa so se dogovorile s člani Mindszentyjeve ustanove, da bodo majha prihodnjega leta prepeljali kardinalove telesne ostanke v domovi-

no. Tam bodo 4. maja s slovesnim državnim pogrebom pokopani v esztergomski baziliki, kjer počivajo tamkajšnji nadškofje.

"**ZID V GLAVAH**" naj bo tudi porušen, ko je prišlo do porušenja berlinskega zidu in združenja obeh Nemčij. Tako se je izrazil predsednik nemške škofovske konference škof Karl Lehmann. Prebivalci nove, združene Nemčije morajo sprejeti drug drugega, kajti izvesti gospodarsko in socialno unijo ni dovolj. Veselje ob združitvi grenijo "temne sence preteklosti" in tudi strah pred negotovo bodočnostjo. Nemški škofje opozarjajo svoje vernike, naj ne nasedajo neutemeljenim tožbam o žrtvah in stroških za nemško edinstvo. Raje naj okrepijo medsebojno solidarnost. Težave je mogoče reševati skupaj, potrebna pa je marljivost, pravljjenost ukrepati in načrtovati.

Združenja obeh Nemčij se je 3. oktobra spomnil tudi papež Janez Pavel II. Zahvalil se je Bogu, da je do tega dejanja končno le prišlo ter so se znašli skupaj ljudje, ki so bili toliko let nasilno ločeni drug od drugega. Združitev so omogočile spremenjene družbenopolitične razmere v Srednji in Vzhodni Evropi in papež Janez Pavel II. upa, da se bo razumevanje med prebivalci evropskih držav še nadaljevalo in krepilo.

"**AFRICA WATCH**" je ime ameriški organizaciji, ki opazuje afriški razvoj in opozarja svobodni svet na krivice črnemu prebivalstvu. Nedavno je pokazala na hude kršitve človekovih pravic v Malaviju, kjer vlada "v 26 letih vladanja predsednika Hastingsa Kamuza Banda sistematično zatiranje vsake opozicije". Samo letos so policisti v Kavaleju umorili dvajset demonstrantov. "Pomembno orožje proti oporečnikom" so zapori brez vsakega sodnega postopka. Razumni trpijo pod strogo cenzuro, politično življenje je omejeno le na privilegirano stranko, ki je naklonjena vladu. — Država Malavi je samostojna že od leta 1964, a že sedem let kasneje (1971) se je Banda vsilil za dosmrtnega predsednika ter hoče več in več moči v svoje roke. Poleg predsedniške funkcije vodi še druga državna področja: zunanje zadeve, pravo, kmetijstvo, javna dela in preskrbo. Prebivalstvo je večinoma iz plemena Batu ter 65 odstotkov nepismeno.

AVSTRIJA izgublja katoliški značaj, so nakazali izvedenci mednarodnega Instituta za uporabno analizo v Luxemburgu. Do tega so prišli na podlagi podatkov o izstopih iz Cerkve v zadnjem desetletju.

Leta 1984 je bilo 32.126 izstopov iz katoliške Cerkve, lani pa celo 37.154, kar je za 5,5% več kot v letu poprej. Najbolj so se dvignile številke v Vorarlbergu (61,3%), na Gradiščanskem (38,2%), dalje na Tirolskem (18%) in v Zgornji Avstriji (17%), na Štajerskem (4,9%) in na Dunaju (2,1%). Le v dveh avstrijskih deželah število izstopov upada, v Spodnji Avstriji in

na Koroškem – slednje je kaj tolažljivo za nas.

Razlogi za tako visoko število izstopov so gotovo zelo različni, v bistvu pa gre najbrž za materialistično in porabniško miselnost. Porazne številke, ki jih omenja raziskava, pa vsekakor vabijo avstrijsko Cerkev k temeljitemu premisleku . . .

PÈRE-LACHAISE je znano pariško pokopališče, ki obsega 44 hektarjev ter ima nad 70.000 grobov. Na njem so pokopane številne znamenite osebnosti. Na leto ga obiše okrog 2,5 milijona ljudi iz vseh delov sveta. – To bo najbrž eno prvih pokopališč ki bo zavarovano in nadzorovano z infrardečimi kamerami in senzorji. Sicer je že sedaj precej zaščiteno, vendar je bilo v zadnji desetih mesecih 150 nočnih napadov na sprehajalce, od časa do časa pa so tudi poškodovani spomeniki. Lani 16. decembra je bilo deloma in polnoma razbitih 73 nagrobnikov. Zdaj se je uprava odločila, da hoče vsemu temu napraviti konec. Zaradi velike površine bo načrtovani varovalni sistem gotov šele leta 1994, stal pa bo 1,25 milijonov frankov.

Torej so kar po vsem svetu zlikovci, ki jim grobovi niso nič več sveti in jim pokopališča ne veljajo za kraj miru. Še poganski Rimljani so spoštovali katakombe, zato so bili v njih prvi kristjani varni pred preganjalci. Danes pa je toliko pokvarjenosti in podivjanosti . . .

PETINPETDESET ODSTOTKOV vseh smrti v Avstraliji je v zvezi s prehrano, vzrok za te smrtne prime-re je treba iskati v slabih izbiri hrane, je dejal naš zvezni minister za zdravje Mr. Howe na 15. letnem znanstvenem srečanju Nutrition Society of Australia v Adelaidi. Napačna prehrana je poleg kajenja in uživanja alkohola ena treh glavnih vzrokov smrti. Kar 42% moških in 35% žena je v Avstraliji nadhranjene. Avstralci užijejo preveč maščob, sladkorja, soli in alkohola, premalo pa zelenjave in sadja. Glede tega je na slabšem ekonomsko niže stoječa lestvica prebivalstva, dočim je ekonomsko višje stoječa skupina od srede 1960 leta znižala možnost srčnih bolezni za 60 odstotkov.

OMENILI SMO v avgustovi številki francoskega diplomata, Roberta Schumana kot kandidata za čast olтарja, danes pa naj dodamo, da ima tudi Kanada diplomata med svojimi svetniškimi kandidati. V Ottavi je bil imenovan preiskovalni odbor uglednih oseb in zgodovinarjev s poblastilom nadškofa Marcela Gervaisa, naj zborejo pričevanja in dokumente ter polože prve temelje delu za beatifikacijo in kanonizacijo **Georgea Vaniera**. George Vanier je bil rojen 1888 in je umrl leta 1967. Po poklicu je bil advokat, kanadski vojak in diplomat, od 1959 do 1967 pa kanadski Governor General – namestnik kraljice v Kanadi. Njegovo res zgodljeno krščansko življenje je vredno pozornosti Cer-

kve. George Vanier je od leta 1946 pa do smrti vsak dan prebil pol ure v premišljevalni molitvi. Tudi se je vsak dan udeležil svete maše in prejel sveto obhajilo. Celo v letih odgovorne službe namestnika kraljice tega ni nikoli opustil, pa naj ga je službena dolžnost vodila kamor koli.

PRVA RAZSTAVA ruske umetnosti je bila letos v vatikanskih galerijah. Iz Sovjetske zveze so pripeljali nad sto ikon, ki se jih je v dveh mesecih ogledalo 112,602 ljubiteljev umetnosti. Ravnatelj Pietrangeli je bil z obiskom zelo zadovoljen ter je novinarjem izjavil, da namerava Vatikan nadaljevati s podobnimi razstavami. Da se Rusija odpira tudi na tem polju, je velikega umetniškega pomena.

Ko je bil papež Janez Pavel II. še kot kardinal Karel Wojtyla iz Krakowa leta 1973 na svetovnem evharističnem kongresu v Melbournu, se je v Healesville srečal tudi s temple Avstralcem.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Dragi striček!

Pa sem se okorajžil in spravil k pisanju. Mama me je že dolgo časa priganjala in obljudljala pomoč. Sam bi si ne upal, ker vem, da bi se smejal mojim napakam.

Mi živimo na deželi. V Sydneyu sem bil samo enkrat in prav tako v Melbournu, ko je prišla teta Frančka na obisk iz Evrope. Živimo malo ven iz Bendiga, ki je lepo mesto. Žal tod okrog ni ljudi, ki bi govorili slovensko, kar mama zelo pogreša. V šolo hodim v mesto, ata pa v službo. Če mu bo uspelo, da ga bodo poslali v Melbourne, se bomo preselili. Potem bom tudi jaz lahko hodil v slovensko šolo in se pridružil mladinskemu zboru ali pa plesalcem. Mama mi je pravila o "Rožmarinu". Občudoval sem slike mladinskega koncerta. Nisem vedel, da imate toliko mladih tam pri vas.

Za enkrat bo dovolj. Bodi pozdravljen, striček, in hvala za kotiček! – Mario Bibič, 13 let.

Dragi Mario, hvala za pismo. Lepo, da si se spravil k pisanju. Zanimivo, da ste otroci na deželi bolj pridni bralci in sodelavci Kotička kot pa otroci naših sredишč. Te so razmere razvadile, saj imajo priliko za šolo in petje in ples folklore. Pa bi tako rad dobil kako poročilo tudi iz naših mladinskih vrst.

Omenjaš "Rožmarin". Da, pridno nastopa. Tu objavljam sliko zadnjega nastopa v prekmurskih narodnih nošah. – Lep pozdrav! Striček.

VESELJA DOM

Preljubo veselje, o kje si doma?
Povej, kje stanuješ, moj ljubček srca?
Po hribih, dolinah za tabo hitim,
te videti hočem, objeti želim.

Te iščem za mizo, kjer dobro jedo,
na plesih pri godcih, kjer sladko pojó;
al prav'ga veselja na ravanju ni;
prijance, plesalce veselje beži.

Te iščem po polju, kjer rož'ce cveto,
po logu zelenem, kjer ptičke pojó.
Pa ptičke vesele in rožice vse
le majo veselje za mlado srce.

Poslednjič veselje šele zadobim,
na vaško ledinco pridirjam za njim.
Glej, tamkaj z otroki prijazno igra,
jim kratek čas dela, pri njih je doma.

Oh, blažena leta nedolžnih otrok,
imate veselje brez težkih nadlog.
Oh, kako vas srčno nazaj si želim,
a vi ste minula, zastonj se solzim.

Le eno veselje še čaka na me:
v presrečni deželi, kjer mlado je vse.
Trpljenje v taisto deželo ne zna:
le tamkaj je pravo veselje doma.

Anton Martin Slomšek

Po maši
raznih
narodnosti
v melbournski
stolnici
– na nedeljo
Kristusa Kralja –
se je "Rožmarin"
zavrtel v parku
"Fitzroy Gardens"
/ Foto Sr. Petra /

IZJAVA

SLOVENSKO ŠKOFOVSKO KONFERENČE

Priče smo izredno hudi posledici povodnji v naši domovini. Zelo veliko ljudi je čez noč ostalo skoraj brez vsega: brez doma, hrane, obleke. Mnogim je podivjana voda uničila hiše, gospodarska poslopja, polja. V veliki meri so poškodovane nekatere tovarne, delavnice, razni obrati, ceste in mostovi. Škoda je res ogromna.

Stiska bližnjega trka na srce slehernemu dobranameremu človeku. Vabim verne ljudi, da podprete vse reševalne akcije državnih ustanov, civilne zaščite, gasilcev, Rdečega križa in drugih pri reševanju človeške stiske.

Pozdravljam in podpiram pobudo Slovenske Karitas in vas pozivam, da z denarnimi prispevkami in na druge načine pomagate lajšati posledice poplav. Hkrati vas prosim, da se v molitvi spominjate prizadetih in priporočate našo domovino božjemu varstvu.

Ljubljana, 5. novembra 1990

ALOJZIJ ŠUŠTAR

nadškof

Predsednik Slovenske škofovsko konference

V Avstraliji že nabiramo ter je prvih deset tisoč dolarjev Slovenska Karitas za poplavljence že prejela. Če se še niste, se lahko pridružite kateri koli nabiralni akciji v ta namen, lahko pa pošljete ali oddaste svoj dar na katerem koli slovenskem verskem središču, da ga posredujemo dalje.

RINGWOOD NORTH, Vic. — Spomini se mi vračajo na mlada leta, ki sem jih brezskrbno prezivila pri svojih dragih starših. Eden od njih je tudi na čas, bilo

KRIŽEM AVSTRALSKO SLOVENIJE

je nekje na spomlad, ko so se odločili, da prebelijo hišo.

V veži našega doma je bil napis, ki pa se ga otroci nismo dosti zavedali. Vsaj do prebelitve hiše ni izstopal za naše oči. Ko pa so prebelili vežo, se je napis naenkrat pojavil tudi za nas. Začeli smo brati in premisljevati njegov pomen. Napis se glasi:

Ta hiša meni sliši, a vendar moja ni.

Kdor za mano pride, jo tudi zapusti.

Ko tretjega mrlja 'do nesli iz hiše te,
priatelj moj, povej mi, čigava hiša je?

Vsa leta mojega bivanja v Avstraliji so se mi spomini pogosto vračali nazaj. Tudi na ta napis v veži, katerega sem prebrala pred odhodom iz rojstne hiše.

Zanimivo: pred kakimi dvajsetimi leti so bili sorodniki doma na obisku. Prinesli so mi ilustrirano revijo Tovariš. V njej je bil članek o slovenskih materah in tudi o moji mami. Tudi novinarjem ob obisku našega doma ni ušel napis v veži, da bi ga ne prebrali. Novinka je vprašala mamo: "Mati, kaj to pomeni?" In mati je odgovorila: "Kaj jaz vem! Menda to, da je vsem sojeno, da bomo šli na oni svet. Pa kdo bi zdaj mislil na to, ko je še toliko za postoriti."

Napis pa je zanimiv in pomenljiv, ali ne? Nekaterim bralcem Misli je morda znan, mnogim pa ne. Zato bi želela za objavo teh vrstic v Mislih.

Lep pozdrav uredniku in bralcem! — Marija Kosi

Iz našega izseljenskega arhiva: Slika je iz tržaškega begunskega taborišča. Naši fantje proslavljajo slovo pred novim transportom v daljno Avstralijo. Datum je 18. julija 1955.

Alojz Poklar iz Adelaide nam je poslal fotografijo. Bo kdo bralc v MISLI našel na sliki sebe, ali katerega svojih znancev?

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyanskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneju, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

ZAHVALA

Po hudi in dolgi bolezni se je poslovila od nas naša draga sestra in teta MARIJA ŠPILAR. Ob tej priliki bi se radi zahvalili Francki Anžin, ki je zanjo tako lepo skrbela ves čas njene bolezni. Dalje p. Baziliju in p. Niku za pomenljive pogrebne obrede ter našim sestrám. Enako številnim prijateljem in znancem, ki so se udeležili molitev, pogrebne maše in spremili Marijo na zadnji poti; vsem, ki so poklonili cvetje ali pa namesto cvetja dar za Dom počitka m. Romane. Zahvala tudi pridnim rokam za postrežbo po pogrebu.

Še enkrat: iskrena hvala vsem!

Sestra Iva, brat Jože in France,
v domovini pa še sestra Verona
in brat Štefan, vsi z družinami.

KARAWARA, W. A. — Dragi pater urednik, bodoče prisrčno pozdravljeni. Upam, da ste se že pozdravili, saj sem čitala, da ste bili v bolnišnici.

Pošiljam dragim Mislim svoj skromni dar — v slovo.

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznana — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovacic

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

HEIDELBERG CABINETS
PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263

A.H. : 459 7275

Na žalost moram naš mesečnik odpovedati zaradi svojih oči. Vid mi je zelo opešal in pri najboljši volji ne morem več brati. Imam sicer očala, pa mi tudi nič več ne pomagajo. Sem pač že stara ter mi gre vse proti koncu ...

Moram pa povedati, da bom Misli zelo zelo pogresala. Sleherni mesec sem jih z veseljem pričakovala ter še po večkrat prebirala članke. Dolga leta sem bila naročena, menda prav od začetka ali kmalu potem. Težko mi bo in dolgčas mi bo po njih, a kaj hočem: črke so premajhne in migotajo.

Želim Vam vse najboljše in prav lepa hvala za ves trud pri urejanju in izdajanju mesečnika. Pa z Bogom ostanite! — Ana Paulin

MELBOURNE, VIC. — V roke mi je prišla knjiga The Fabric of Australian Society (An Exhibition of Aboriginal and Multicultural Textiles). Presented by the Melbourne Olympic Candidature 1996. Kljub temu, da mesto Melbourne kot kandidat za olimpijado 1996 ni zmagalo, ima knjiga svoj namen in pomen. Je velikega formata in na štiridesetih straneh, dvaintrideset strani pa je opremljenih z barvnimi slikami (vsaka je v velikosti pol strani) ročnih del današnje avstralske družbe, kot pravi naslov knjige. Če prav razumem, je knjiga nekak priročnik k razstavi teh ročnih del, ki imajo v knjigi tudi kratko razlaglo in sliko umetnice, ki je ročno delo napravila. Razstava je potovala in morda še potuje po Avstraliji ter bo vsekakor lep uspeh na polju našega multikulturalizma, včasih tako opevanega, od drugih pa spet napadenega kot nekaj nesmiselnega, ki samo zadržuje potrebno enotnost Avstralije. Ali res? Kaj ni različnost v enotnosti pest-

Marija Kužnik, Toni in Tončka Stariha ter Toni in Anica Konda želijo preko MISLI vsem znancem in prijateljem blagoslovjene božične praznike in srečno novo leto. Prihranek pri voščilnicah in poštnini darujejo v razne dobre namene: Marija Kužnik daruje 40 dolarjev za lačne, Starihova dva 30 dolarjev za potrebe našega verskega središča sv. Rafaela v Sydneju, Kondova pa 40 dolarjev za misijone. — Bog povrni vsem!

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

Rojakom Melbournu in okolice
se priporoča in je na uslugo

JOŽE ŽUGIČ,

5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631

rejša? Prav gotovo. Že listanje po tej knjigi ti to potrdi.

Dvaintrideset različnih ročnih del sem našel v knjigi in njih dvaintrideset umetnic iz vseh delov sveta, ki danes žive v Avstraliji. Od aborigenske umetnosti do afriške, pa urugvajske in bolgarske ter estonske . . . In prijetno sem bil presenečen, ko sem med narodnostmi našel tudi – slovensko, ter ob sliki idrijskih čipk (upodobljen je križ v ovalni obliki čipk) slovensko ime: Maria Podobnik iz Jesenice pri Gorici, Slovenija, Jugoslavija, prišla v Avstralijo 1954, zdaj živeča v Brisbane, Qld. Poleg njene slike je tudi slika njene mame, ki jo je naučila izdelovati idrijske čipke.

Seveda, to je naša Marija, dolgoletna naročnica Misli in tudi še kako delovna med našo brisbansko skupnostjo. Iz srca ji čestitam k sodelovanju pri tej razstavi in knjigi. Z njim je ponesla slovensko ime med avstralsko javnost. Le naj naš narod bolj in bolj spozna jo. Morda smo prišli kot begunci v Avstralijo praznih rok, gotovo pa ne praznega srca. – Urednik

Raztreseni upokojeni profesor Kavčič sreča na cesti starejšega moškega in ga ustavi: "Dober večer, gospod Kos. Odkar vas nisem videl, ste se pa zelo spremenili: prej ste bili dolgi in suhi, zdaj ste pa manjši in debelejši."

Možakar pa ga začudeno gleda: "Oprostite, saj jaz nisem Kos – moje ime je Kotar."

"Neverjetno," zamomlja profesor Kavčič, "torej ste spremenili tudi ime . . ."

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOŠEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

REŠITEV KRIŽanke oktobraške številke:

Vodoravno: 6. sredozemski; 9. rdeč; 10. ajda; 11. mnenje; 12. mila; 13. sipa; 15. okla; 17. pest; 18. prekop; 19. Etna; 20. list; 22. navoslovje.

Navpično: 1. krajši; 2. sod; 3. tečna; 4. ustnik; 5. Milena; 7. drama; 8. zemljepis; 13. sipina; 14. prepad; 15. oteto; 16. linija; 17. polom; 21. sla.

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, sestre v Slomškovem domu, Ivan Podlesnik, Jože Grilj, Jože Petrovčič, Ana Kos. – Žreb je izbral Ano Kos.

ADELAIDE, S.A. – Za kroniko pravijo, da je vedno bolje nekaj kot nič in bolje kasno kot pa nikoli. Zato ne bo nič prepozno šele zdaj omeniti poroko, o kateri še ni nihče poročal, pa je bila v adelaidski stolnici sv. Frančiška Ksaverija že dne 19. maja letos. Alex Zablocki ukrainškega rodu, je dobil za življenjsko družico Sonjo Dodič, iz znane slovenske družine Danila in Angele Dodič. Klub zakasnelosti čestitke in vse dobre želje! – Poročalec

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 808 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

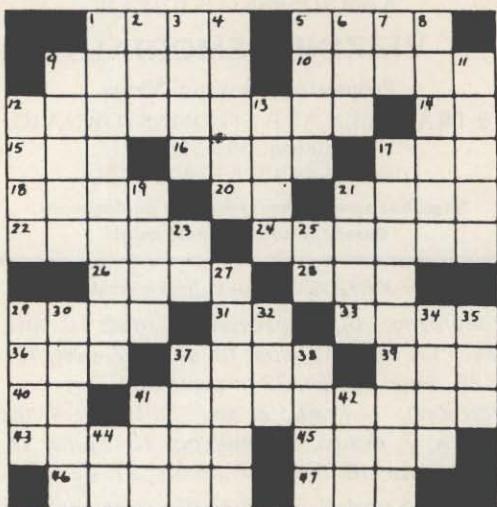
Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

* Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Križanka (Ivana Žabkar)

**RESNICA JE KISLA KOT CVIČEK
– PA SE OB NJEJ LE NASMEJEMO**
/Uvoženo
iz domovine/

+ Spomenik revoluciji se nagiba, ker so ga postavili – na kosteh.

+ Skoraj vsakdo ima kakšno hibo: eden škili, drugi jeclja, tretji je pošten ...

+ Tisti pri tisku, radiu in televiziji nam na mile viže dopovedujejo, da se jim je posrečilo pretentati zakone razvoja: iz včerajšnjih plazilcev so se prelevili v pokončna bitja.

+ Izkorisčanje človeka po človeku ni dovoljeno. Kako pa je z izkorisčanjem človeka po – nečloveku?

+ Pot v prihodnost je enosmerna. Tisti, ki nas posljajo, se bojijo, da bi se vrnili.

+ Marsikatera pot v prihodnost je tlakovana z žolčnimi kamni.

+ V medicini merijo pritisk z aparatom. Država je šla še dalje: s svojim aparatom ga zna tudi povečati.

+ Včasih so na Miklavževem semnju prodajali rdeče in črne parkeljčke. Naš Ciril Zlobec lahko Boga hvali za svoj priimek: tako je bil prej rdeč, zdaj je pa lahko črn.

Vodoravno: 1. izraz bolečine; 5. "črka" za različne glasove; 9. stasito, suho; 10. del merilne lestvice; 12. pokazati obžalovanje, poboljšati (se); 14. ne dva ali več; 15. ptica lepotica; 16. pisalna priprava; 17. eden glasov pri pevskem zboru; 18. angleška površinska mera; 20. predlog; 21. dati v oskrbo, ali dati v . . . ; 22. umetna struga; 24. škodljiv, huđoben; 26. vsak ga ima (ena množinskih oblik); 28. med nami znano ime sredstva za pijačo, ki umiri želodec; 29. veselje izraža; 31. osebni zaimek; 33. proizvod iz apnenca; 36. žensko ime; 37. skrivil (je); 39. koristna rastlina; 40. povratno osebni zaimek; 41. prekomerno, prisiljeno; 43. netil (je) ogenj z udarjanjem kamna ob kamen; 45. umetni dom čebel; 46. enaka, popolnoma slična; 47. okrajšano moško ime.

Navpično: 1. naša rodna domovina; 2. premikanje vode; 3. obrambni nasip; 4. podzemeljski del nekaterih rastlin; 5. čista teža; 6. kazalni zaimek; 7. kazalni zaimek; 8. umetnikova delovna soba; 9. zmaličen značaj, karikatura; 11. znano moško ime; 12. drugo ime za škrata, zlobneža, tudi zlodeja; 13. v zadnjem času precejkrat imenovana azijska država; 17. letala, avioni; 19. del telesa; 21. telesna poškodba; 23. prislov; 25. zna; 27. vrsta literarnega dela; 29. žvižg; 30. odstrani kožo z ubite živali; 32. sukanec; 34. v novembру je živ spomin . . . (tretja oseba); 35. kazalni zaimek; 37. brez tega ni življenga; 38. slovensko narodno drevo (množina); 41. domača žival (dvojina); 42. z veseljem; 44. eden.

Rešitev pošljite do 10. decembra na uredništvo!

+ Všeč mi je njegova doslednost: že dvajset let dosledno govoril neumnosti.

+ Resnica vedno prispe na površje – žal, največkrat kot truplo.

+ Nočem v zgodovino, dokler ne gredo nekateri iz nje.

+ V partijo smo sprejemali delavce, pa ni šlo. Kaj ko bi poskusili spraviti partijke v delavstvo?

+ + +

Veliko državno podjetje objavi razpis za službo direktorjeve tajnice.

Oglasili se kandidatinja z odličnimi spričevali. "V eni minuti lahko stenografiram dvesto zlogov," poudari v pogovoru s predstavniki podjetja.

"Potem pa, žal, ne pridev v poštev," ji odvrnejo, "naš direktor namreč ne zna tako hitro misliti."

+ + +

"Videti si zelo spočit," pravi Blaž prijatelju, ko ga sreča na cesti. "Kaj si bil na počitnicah?"

"Jaz ne, pač pa moj šef," se zasmeje Miha.

KRAŠKI IZLIVI Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.- dol.

ISKANJE Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.- dol.

CVET LJUBEZNI Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.- dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlagjo težko razumljivih mest. Cena 6.- dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.- dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.- dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.- dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnie spise Tomaza Kempčana. Cena 5.- dolarjev.

OHIO'S LINCOLN, FRANK J. LAUSCHE. V angleščini pisan življepis zdaj že pokojnega rojaka – senatorja ZDA. – Cena 22.- dol.

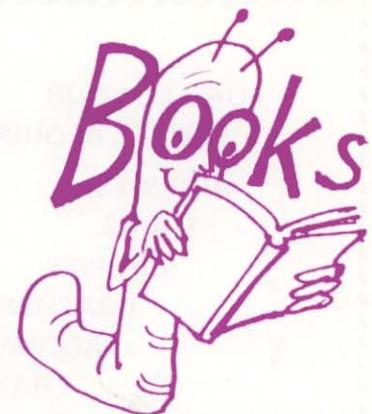
DREAM VISIONS Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.- dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.- dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.- dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami o premljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.- dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKIH CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.- dol.

ZAPOJMO, FANTJE! je naslov žepni izdaji narodnih pesmi. Cena je samo pet dolarjev.

MARIJANSKI KOLEDARJI za leto 1991. Dobite jih v naših verskih središčih po tri dolarje.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI.
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pižače. Kuhinja servira okusno domace pripravljeno hrano vsak dan od sestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI! DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:

ANGIE — CHARLES — or ERIC
GREGORICH

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . . /

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666